

3 Aruba

Aruba coördineert werkzaamheden CFATF voor Nederlandstalige landen

8 Economie

EU past zwarte lijst belastingparadijzen aan

10 Wereld

WHO waarschuwt voor ‘coronamoeheid’ in Europa

12 Sport

Nipte zege Pichingolo op Souax

Stemmen staken om screeningswet

ORANJESTAD — De nieuwe Landsverordening integriteit van ministers en kandidaat-ministers werd gisteren door gebrek aan steun van coalitiepartner RED niet aangenomen door de Staten. Met een Statenlid die uitlandig is kwam de stemming na gisteravond uit op tien stemmen voor en tien tegen en werd de stemming gestaakt tot nadere orde.

Artikel 52 van het Reglement van Orde van de Staten van Aruba geeft aan dat wanneer er geen sprake is van een volledig parlement (in dit geval is AVP-fractie-lid Michael Lampe uitlandig) en er sprake is van een gelijk aantal stemmen zowel voor als tegen, een nieuwe stemming wordt gepland voor wanneer wel alle Statenleden aanwezig zijn. Staten voorzitter Ady Thijsen (MEP) gaf aan het eind van de vergadering te kennen dat binnenkort een datum voor een nieuwe openbare vergadering wordt geprikt.

De screeningswet
In de wet die door MEP-fractieleden Edgar Vrolijk en Rocco Tjon werd inge-

diend, wordt onder meer de screening van ministers en kandidaat-ministers wet-telijk geregeld. Zo moeten ministers onder meer een justitieel, fiscaal en medisch worden onderzocht en moeten mogelijke ongebruikelijke transacties naar of van die persoon worden nage-trokken. Kandidaten die zijn veroordeeld tot een celstraf van vier jaar of meer, tegen wie een strafonderzoek loopt, nog zakelijke belangen en nevenfuncties hebben, geen regeling hebben getroffen met de belastingdienst voor openstaande bedragen of veroordeeld zijn wegens drugsbezit komen automatisch niet in aanmerking voor ministerschap, aldus de wet. Ook komt er een spe-

ciale commissie die zich zal buigen over mogelijke aan-giftes die tegen ministers en kandidaat ministers worden ingediend.

Red stemt tegen
RED-leider Ricardo Croes verklaarde zich om verschil-lende redenen niet te kun-nen vinden in de nieuwe wet. Zo vindt Croes dat gezinsle-den van kandidaat-ministers onnodig worden benadeeld door de wet omdat ook zij on-der meer geen nevenfuncties mogen hebben. Ook moet het staatsveiligheidsonderzoek volgens Croes gebaseerd zijn op feiten en niet op de me-ning van de directeur van de Veiligheidsdienst. Verder vindt Croes dat de wet geen rekening houdt met moge-lijk lopende dispuuten tussen kandidaat-ministers en de belastingdienst en ook niet met het feit dat medicinale cannabis al is gelegaliseerd. Tenslotte zou alsnog een drugstest onderdeel uitma-ken van de wet, ondanks dat

tegen Croes zou zijn gezegd dat dit niet het geval zou zijn. Croes gaf tenslotte ook te kennen dat het feit dat de rest van de coalitie hem nog altijd niet steunt in de lega-lisatie van cannabis er mede toe heeft geleid dat hij tegen de wet heeft gestemd.

Oppositie
Gisteravond werden amen-dementen van zowel RED als AVP, met ondersteuning van onafhankelijk Statenlid Daphne Lejuez, afgewezen door de coalitiefracties. In het amendement van AVP zou zijn aangegeven dat de integriteitregels ook zouden moeten gelden voor besluiten die buiten de minister-raad worden genomen. De oppositie gaf aan de wet niet te kunnen steunen om tal van redenen. Zo is volgens de oppositie onder meer het onderzoek naar belangen-verstrengeling uit de wet geschrapt en worden de hui-dige ministers bij invoering van de wet niet onderzocht.

Bijna 4 miljoen Amerikanen al gestemd via post

WASHINGTON — Meer dan 3,8 miljoen Amerikanen hebben hun stem voor de presidentsverkiezingen al uitgebracht via de post. Dat is een aanzienlijk hoger aantal dan tijdens de vorige verkiezingen in 2016. Toen hadden rond deze tijd 75.000 kiezers op deze wijze gestemd, zegt U.S. Elections Project dat de stemmen bijhoudt.

Foto: Shutterstock

Het duurt nog een kleine maand voordat de fysieke stemlokalen op 3 november opengaan, maar in meer dan de helft van de staten is het al mogelijk om vervroegd via de post te stemmen. Er was al voorspeld dat veel meer mensen dit jaar hun keuze tussen zittend president Donald Trump en uitdager Joe

Biden van de Democratische partij met briefstemmen zouden vastleggen. Het grote aantal is te verklaren door de uitbreiding van de mogelijkheden om per post te stemmen vanwege het coronavirus. De vroege

kiezers willen drukte bij de stembureaus vermijden. Een andere verklaring voor het hoge aantal is volgens het Elections Project dat veel mensen hun mening al hebben gevormd.

Recordopkomst
Het aantal briefstemmen voorspelt volgens het project een recordopkomst bij de verkiezingen. De verwachting is dat ongeveer 150 miljoen Amerikanen hun stem zullen uitbrengen. Dat is 65 procent van alle stemgerechtigden.

De bijna 4 miljoen ingevulde biljetten komen uit 31 verschillende staten. In de

komende weken wordt het in bijna alle andere staten mogelijk om een vervroegde stem via de post uit te brengen. In 2016 stemden 57 miljoen Amerikanen per post.

Eigen wetgeving
Alle vijftig staten hebben eigen wetgeving over briefstemmen. Dit kan ertoe leiden dat in sommige staten de stemmen pas dagen na de verkiezingsdag binnenkomen. Dat kan politieke consequenties hebben. Democraten vrezen een scenario waarin president Trump de overwinning al opeist terwijl veel poststemmen nog geteld moeten worden.

Omdat het vooral de Democraten-gezinde staten zijn die de stemmogelijkheden hebben verruimd vanwege corona, wacht Trump mogelijk niet tot de laatste stemmen zijn geteld. Hij kan proberen vroeg de overwinning op te eisen. De Democraten willen wachten tot de laatste stem is geteld, en dan met name in de *swing states*. Trump heeft zonder met bewijzen te komen herhaalde-lijk beweerd dat briefstemmen verkiezingsfraude in de hand werkt.

Herstellende president Trump wil in debat

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump, herstellend van Covid-19, wil op 15 oktober gewoon in debat in de aanloop naar de presidentsverkiezingen op 3 november.

In een tweet zegt hij ernaar uit te kijken. Ook twittert hij dat hij zich geweldig voelt. Op 15 oktober is het tweede debat gepland met zijn uitdager, voormalig vicepresident Joe Biden. Trump mocht gisteren het ziekenhuis verlaten waar hij vrij-

Foto: Shutterstock

dag was opgenomen. Hij wordt in het Witte Huis verder behandeld.

Bad feather day

Foto: Michiel Oversteegen

ORANJESTAD — Ook de Arubaanse Shoco heeft blijkbaar genoten van de regenbuien de afgelopen dagen. Deze kleine holenuil, de *Athene cucularia arubensis*, is volgens het Landbesluit bescherming inheemse flora en fauna aangegeven als beschermde diersoort. Fotograaf Michiel Oversteegen maakte deze foto, die hij gisterochtend op zijn Facebookpagina plaatste. “Na uitgebreid onderzoek heb ik ontdekt dat Aruba eigenlijk twee soorten Shoco’s kent: de droge Shoco en de natte Shoco. Dit is de natte.”

Totale schuld Aruba steeg in 2e kwartaal met 8,2 procent

ORANJESTAD — De totale uitstaande schuld van het Land Aruba steeg in het tweede kwartaal met 354 miljoen florin ten opzichte van het eerste kwartaal. Dat blijkt uit het kwartaaloverzicht van de overheidsfinanciën in het tweede kwartaal, die de Centrale Bank van Aruba (CBA) onlangs publiceerde.

De nationale schuld bedroeg aan het einde van het eerste kwartaal nog 4311,6 miljoen florin. Voor het einde van juni noteert de CBA een schuld van 4665,8 miljoen florin, een stijging van ruim 8,2 procent in drie maanden tijd. Vergeleken met het derde kwartaal in 2019 (toen de staatsschuld nog 4338,4 florin bedroeg), is de staatsschuld met 7,5 procent gestegen, meldt de CBA.

Het financiële tekort van 29,1 miljoen aan het einde van het eerste kwartaal, is op het einde van het tweede kwartaal opgelopen tot een tekort van 301,1 miljoen.

Aan het einde van kwartaal twee in 2019 was er nog sprake van een overschot van 54,1 miljoen florin.

De totale ontvangsten van de overheid daalden in het tweede kwartaal significant met 207,6 miljoen florin naar 202,4 miljoen florin in vergelijking met kwartaal 2 in 2019, schrijft de CBA. Dit is een gevolg van een afname in zowel belastinginkomsten als niet-belastinginkomsten van respectievelijk 163,8 miljoen en 43,8 miljoen florin. De daling van de belastinginkomsten is in volgorde van grootte toe te schrijven aan de daling van vennootschapsbelasting (-50,6 miljoen), omzetbelasting (onder meer BBO, -26,09 miljoen), importheffingen (-22,5 miljoen), loonbelasting (-12,4 miljoen) en grondbelasting (-11,6 miljoen).

In de tussentijd namen de overheidsbestedingen in het tweede kwartaal met 148,4 miljoen florin toe tot 504,1 miljoen in ver-

gelijking met het tweede kwartaal van 2019. De toename was een gevolg van hogere uitgaven voor overdrachtsuitgaven en subsidies (+137,3 miljoen), een overdracht naar algemeen ziektekostenverzekeraar AZV (+26,2 miljoen), hogere bestedingen voor de post ‘goederen en diensten’ (+10,9 miljoen). Dat werd deels gecompenseerd door lager lonen (-17,9 miljoen) en loonsubsidies (-5 miljoen) ten opzichte van het tweede kwartaal in 2019. Het snelle oplopen van de staatschuld is een gevolg van een stijging van 276,7 miljoen florin buitenlandse schulden en een stijging van 50,6 miljoen binnenlandse schulden, schrijft de CBA. De toenamen van de buitenlandse schuld is onder meer een gevolg van ‘hogere netto vorderingen van Nederland’ ter waarde van 199,7 miljoen florin, ofwel de eerste en tweede tranche liquiditeitssteun die in de vorm van renteloze leningen aan Aruba beschikbaar is gesteld.

Navalni: Ik ben vergiftigd vanwege de verkiezingen

MOSKOU — De Russische oppositieleider Aleksej Navalni heeft gezegd dat hij vergiftigd is omdat hij een bedreiging vormde in de aanloop van de verkiezingen. Gisteren publiceerde een Russische YouTuber een 2,5 uur durend interview met Navalni. Het is zijn eerste video-interview sinds hij werd ontslagen uit het ziekenhuis in Berlijn, waar hij herstelde van een vergiftiging met een novitsjok-zenuwgif.

De oppositieleider denkt dat de Russische geheime dienst hem heeft vergiftigd op bevel van president Vladimir Poetin. De autoriteiten zouden hem gezien hebben als een bedreiging in de aanloop naar de parlementsverkiezingen volgend jaar. “Ze hadden door dat er grote, grote problemen waren die een gevaar vormden voorafgaand aan de verkiezingen voor de Doema.” In het interview,

dat gisteren al werd opgenomen, zegt Navalni dat het een stuk beter gaat met zijn gezondheid. Ook de doktoren zijn verrast over zijn snelle herstel, dat nog twee maanden kan duren. Hij weet niet hoe het zenuwgas in zijn lichaam is gekomen, maar het zou kunnen dat hij iets giftigs heeft aangeraakt. De artsen in het Russische Omsk vertraagden volgens Navalni de evacuatie naar Duitsland in de hoop dat het zenuwgas uit zijn lichaam verdwenen zou zijn bij aankomst. “De doktoren hebben verkeerd ingeschat hoe lang dat zou duren.” Navalni werd in augustus erg ziek tijdens een vlucht in Rusland. Hij mocht naar Duitsland om daar behandeld te worden. Onderzoekers stelden vast dat hij is vergiftigd met een novitsjok-zenuwgif. Westerse landen eisen opheldering van Moskou, maar het bewind van president Poetin ontkent elke betrokkenheid.

Felicia Persaud:

‘Medicinale cannabis is zeker niet de enige optie’

ORANJESTAD — Voor een succesvolle ontwikkeling van een eigen cannabisindustrie zal Aruba investeerders moeten verleiden. Dat kan bijvoorbeeld met een speciaal belastingregime of het beschikbaar stellen van grond tegen gereduceerde prijzen. Dat stelt oprichter Felicia Persaud van investeringsmaatschappij Invest Caribbean (ICN). “Als het wetgevingsproces snel wordt afgerond en parallel daaraan een goede investeringsstrategie wordt opgezet en alle creativiteit benut om investeerders ervan te overtuigen dat Aruba een goede vestigingslocatie is, kan Aruba over twee tot drie jaar tot productie komen.”

door onze verslaggever
Jan Jager

Onlangs maakte ICN bekend een partnerschap aan te gaan met private equity fonds CanEx Capital Connection (CCC) om financiering voor bedrijven die actief zijn in de cannabis en hennep-industrie een impuls te ge-

ven. Persaud, die in Guyana werd geboren en in New York naam maakte als journalist, columnist en multimediaondernemer. Zij richtte ICN op om bij te dragen aan economische vernieuwing in haar geboorteregio, die volgens haar economisch achterblijft omdat de formule die gebruikt wordt om problemen

op te lossen ‘te standaard’ is. Dat maakte ze duidelijk tijdens een presentatie die ze hield tijdens een conferentie op Turks & Caicos over het concurrentievermogen van landen, die op YouTube is te vinden.

Cannabisvirus

Een jaar of vijf geleden raakte Persaud naar eigen zeggen ‘geïnfecteerd’ met het cannabisvirus. Ze zag in eerste instantie in haar huidige thuisland Amerika hoe staten gestaag de markt voor cannabisproducten openden en afrekenden met de negatieve beeldvorming die nog altijd rond het gewas heerst. “We moeten meer nadruk leggen op deze nieuwe industrie als een economisch verdienmodel, buiten het toerisme, en marihuana en hennep decriminaliseren. Er zit een enorme hoge toegevoegde waarde in het product, van medicinale marihuana tot hennep en CBD, etenswaren en meer. Er zijn zelfs bedrijven die mondkapjes produceren van hennep. De mogelijkheden voor het opzetten van een industrie zijn enorm en voorlopig is de markt nog niet verzadigd voor de Cariben, stelt ze. Met ICN fun-

geert Persaud als schakel tussen investeerders en ‘de industrie’.

Cannabis in Aruba

Landen in de Cariben blinken volgens haar niet uit in visie en leiderschap zoals bijvoorbeeld Uruguay dat wel doet. Dat plukt volgens haar de vruchten van de keuze voor legalisering en cultivering van cannabis. Persaud is verast te horen dat de regering van Aruba concrete plannen heeft om een eigen industrie voor medicinale cannabis op te zetten, waarbij export een expliciet doel is. De benodigde wetgeving die de cannabis-teelt (voor medicinale doeleinden) moet legaliseren ligt momenteel bij de Raad van Advies. “Het is zeker haalbaar”, antwoordt ze op de vraag of het niet té ambitieus is voor een klein land als Aruba om een zeer gespecialiseerde industrie voor medicinale cannabis op poten te zetten, die aan tal van internationale regels moet voldoen. Zo schrijft het Enkelvoudig Verdrag van New York inzake verdoovende middelen voor dat elk land dat wil handelen in medicinale cannabis een eigen instantie moet oprichten dat de afgifte van licenties, de kwa-

liteitscontrole en de export van medicinale cannabis reguleert.

Persaud: “Jamaica exporteert medicinale cannabis naar Canada. Het moet mogelijk zijn om aan de regels van het ontvangende land te voldoen. Maar als je onervaren bent is het wel aan te raden een partner over de grens te zoeken, zowel op landenniveau als in de private sector.”

Wild west

Ze benadrukt dat een land allereerst zijn ‘kennisbasis’ op orde moet hebben om een gefundeerde keuze te kunnen maken op welke tak van de sport van de veelzijdige cannabisindustrie zich wil storten, en wat voor soort investeerders daarbij nodig zijn. “Daarmee voorkom je dat je een soort wild west creëert.” Er kan zoveel met cannabis worden gedaan, benadrukt Persaud. “Als je eenmaal een grondig begrip hebt van de verschillende beschikbare opties, kun je bepalen welk cannabisproduct het beste is voor jouw land. Medicinale cannabis is zeker niet de enige optie. Je kan denken aan productie, inclusief het opzetten van hennepkwekerijen en fabrieken voor CBD-oliën, spabehandelingen, cosmetica, drankjes, etenswaren en zelfs maskers in het coronatijperk.”

Ze merkt nog op dat als medicinale cannabis echt het doel is, het zeker een ‘goede optie’ is om te kijken naar samenwerking met Israël, dat volgens haar een van de voorlopers is op het gebied van onderzoek naar en de teelt van medicinale cannabis.

Investeringsmaatschappij
Na het bepalen van een inhoudelijke focus, zal een land zich moeten afvragen hoe het

investeerders aantrekt, vervolgt Persaud. Het idee licenties tegen betaling af te geven (zie kader) wijst ze niet af, maar Persaud benadrukt dat een land ook ‘aantrekkelijke investeringsprikkeles’ zal moeten afgeven om investeerders voor een industrie die nog vanaf de grond moet worden opgebouwd voor zich te winnen, bijvoorbeeld via een speciaal belastingregime of het beschikbaar stellen van grond tegen gereduceerde prijzen. Een echte ‘must’ om tot een succesvolle implementatie te komen, voegt Persaud toe, is de oprichting van een soort

investeringsmaatschappij, die onafhankelijk en snel kan inspelen op aanvragen vanuit de markt en daarbij niet gehinderd wordt door ‘red tape’. Die investeringsmaatschappij fungeert daarbij als schakel tussen de overheid en de markt. “Als het wetgevingsproces snel wordt afgerond en parallel daaraan een goede investeringsstrategie wordt opgezet en alle creativiteit benut om investeerders ervan te overtuigen dat Aruba een goede vestigingslocatie is, kan Aruba over twee tot drie jaar tot productie komen.”

COVID-19 UPDATE 5 oktober			
Aantal gevallen coronavirus op Aruba			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	451	441	10
Positief	4094	4040	54
Negatief	28888	-	-
Hersteld	3612	3568	44
Getest	32982	-	-
Getest op luchthaven	14648	-	-
Overleden	31	31	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Aruba publiceerde eerder dit jaar een ‘Request for expression of interest’ voor de teelt van medicinale cannabis. Hierin stonden in totaal 21 voorwaarden waar geïnteresseerde bedrijven aan dienen te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor een licentie. Voor zo’n licentie moeten bedrijven vervolgens een stevig bedrag op tafel leggen. Onlangs haalde de regering eerder ingeboekte inkomsten uit de verstrekking van deze licenties weer van de begroting 2020 af. Het project medicinale cannabis loopt vertraging op vanwege de coronacrisis, luidde een spaarzame uitleg in een toelichting. Vorige week verklaarde Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) dat ‘issues’ met lokale banken de vertraging veroorzaken, en hij vertrouwt erop medewerking te krijgen. Vanuit de markt is er veel interesse, benadrukt de minister.

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

S

Eye & ear exams are free!

(297) 290 2020
(297) 640 2020

Caya G.F. Betico Croes 222
Mo. - Fri. 9:00 am - 6:00 pm
Sa. 9:00 am - 5:00 pm

CENTRALE BANK VAN ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 17 lid 1 van de Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 1998 no. 16) (Ltk) deelt de Centrale Bank van Aruba hierbij mede dat zij op 2 oktober 2020 toestemming ex artikel 17 lid 1 sub a van de Ltk heeft verleend aan Stichting Pensioenfonds Havenwerkers Aruba voor het vergroten van haar gekwalificeerde deelneming tot 14,67 procent van de aandelen in AIB Bank N.V.

Oranjestad, 5 oktober 2020

J.E. Irawquin Boulevard 8 • P.O. Box 18 • Oranjestad • Aruba • Tel. nr.: (297) 5252-100 • Fax nr.: (297) 5252-101
E-mail: information@centralebankaruba.org • Website: www.cb.aruba.org

RBC ‘Race for the Kids’ 2020 ta bay virtual
Join nos e weekend di 17 y 18 di october 2020

Tur aña, RBC Race for the Kids ta recauda fondo pa diferente fundacionnan cu ta traha na bienestar di nos muchanan y hobennan den Caribe. E aña aki nos ta sostene **Stichting Casa Cuna Progreso** di Aruba.

Registra online riba www.rbraceforthekids.com y ban core virtualmente hunto cu famia riba 17 of 18 di october 2020.

Cana of core, kies bo propio ruta, pero mas importante ta pa bo mantene tur regla di seguridad y distanciamiento social!

Cada stap ta un paso pa dilanti den yuda nos muchanan di Aruba GANA y logra nan potencial berdadero.

RBC **RACE FOR THE KIDS** **casa cuna progreso**

© / ™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. RBC and Royal Bank are registered trademarks of Royal Bank of Canada.

Openingstijden

Amigoe Aruba neemt steeds serieuze preventiemaatregelen om de gezondheid en het welzijn van onze klanten, collega’s, vrienden en gemeenschap te beschermen.

Tot nader order is Amigoe vanaf

8:00 tot 2:00 uur open.

Na 2:00 uur zijn wij bereikbaar op

arubaredactie@amigoe.com

avisoaruba@amigoe.com

abonnementaruba@amigoe.com

Wij zullen uw vragen dan zo spoedig mogelijk in behandeling nemen.

Directie

Kamer blijft verdeeld over inspraak Caribische landen

DEN HAAG — Het debat over de Nederlandse begroting voor Koninkrijksrelaties gaat zoals verwacht vooral over de derde tranche van liquiditeitssteun voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De partijen benadrukken allemaal dat Nederland de autonomie van de landen respecteert. Op de vraag of de Caribische landen meer inspraak moeten krijgen, zijn de partijen het echter niet eens.

Door onze correspondent
Otti Thomas

“Telkens als we proberen te helpen bij de economische ontwikkeling, de bestrijding van armoede, hulp na een orkaan, hulp aan mensen die getroffen zijn door corona, dan zeggen ze dat we het bestuur willen overnemen. Dat we opnieuw de eilanden willen kolonialisieren”, zei Ronald van Raak van de SP. Hij noemde het raar dat geen van de aanwezige Kamerleden de wens bleek te hebben om de drie landen te besturen. Als er sprake is van rekolonisatie, dan zijn het vooral machtige families, criminelen en dure consultants die dat doen, zei hij.

CDA'er Chris van Dam richtte zich rechtstreeks tot PAR-Statelid Stephen Walroud, verwijzend naar een artikel uit de *Amigoe*. “Hij zei dat de Curaçaose autonomie vergelijkbaar is met de Nederlandse vrijheid. Velen op het eiland zien de plannen van het kabinet als een poging om de macht weer over te nemen. (...) De CDA-fractie heeft nul behoefte om iets af te doen aan de autonomie van de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten”, zei Van Dam. Ook Antje Diertens van D66 verwees naar de autonomie. “Kan de staatssecretaris nogmaals aangeven dat er absoluut geen sprake van is dat Nederland de autonomie van de eilanden wil aantasten. Deze angst kan een belemmering vormen akkoord te gaan met de voorwaarden van de derde tranche, terwijl we het inhoudelijk grotendeels al eens zijn”, zei Diertens. De Kamerleden waren minder eensgezind over de opstelling van Nederland. VVD-Tweede Kamerlid André Bosman blikte terug op de afgelopen tien jaar met maar één conclusie: de drie landen hadden veel mooie en beloftes, waar weinig van is gerealiseerd. “Dus alle steun kan wat de VVD betreft alleen maar onder zeer strenge voorwaarden.

(...) Als Curaçao eens zou beginnen met het innen van belasting, dan hebben ze de steun van Nederland niet eens nodig. En dat geldt voor alle drie de landen”, zei hij.

GroenLinks-Tweede Kamerlid Nevin Özütok pleitte juist voor meer inspraak. Ze zei dat een betere verdeling van de welvaart en hervormingen absoluut noodzakelijk zijn, maar dat het te ver gaat om voorwaarden af te dwingen. “Een niet onderhandelbaar eisenpakket met toezicht van een door Nederland gecontroleerde hervormingsentiteit is misschien simpelweg te veel gevraagd. De andere landen hebben op zijn minst recht op inspraak en eigen parlementaire controlemogelijkheden”, zei Özütok.

Buiten vragen over de financiële steun waren de Kamerleden ook benieuwd naar de bestrijding van armoede in Caribisch Nederland, steun voor de media op alle zes de Caribische eilanden en hulp aan Venezolaanse vluchtelingen die al maanden in de vreemdelingenbarakken op Curaçao verblijven. Staatssecretaris Raymond Knops reageert vanavond.

Avondklok vanaf morgen ingekort

ORANJESTAD — De avondklok wordt verkort en wordt nu van middernacht tot vijf uur in de ochtend. De maatregel gaat in op de nacht van woensdag 7 op donderdag 8 oktober. Etablissementen mogen nu openblijven tot elf uur 's avonds in plaats van negen uur. Zo kondigde Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) aan tijdens een persconferentie gisteravond. Het Crisis Team besloot dat deze aanpassing in de maatregelen op zijn plaats is omdat het aantal nieuwe besmettingen en actieve casussen gestaag daalt, en ook de situatie in het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) redelijk onder controle lijkt te zijn.

“We zijn nog niet waar we willen maar het toekomstperspectief is zeker positief. Wij zijn optimistisch dat de situatie zich de komende weken op hetzelfde niveau zal blijven ontwikkelen als nu. Enkele weken terug was het gemiddelde aan nieuwe besmettingen per dag 141, dat is nu al tussen de dertig en veertig per dag. Twee weken geleden hadden we 1600 actieve casussen en dat aantal is vandaag al onder de 500 gekomen en dat brengt zeker opluchting met zich mee”, aldus Oduber. Bij de overweging of de maatregelen al dan niet verzacht kunnen worden, zegt de minister dat er gekeken wordt

naar de zorgcapaciteit in het ziekenhuis enerzijds en anderzijds de economische situatie, die nu ook onder grote druk staat. “Het is niet makkelijk om hierin een balans te creëren, gezondheid komt op de eerste plaats waardoor wij deze maatregelen drie weken hebben genomen om het aantal positieve casussen te verlagen, we zijn nu tevreden met de resultaten.”

Restaurants

De sluitingstijd die nu ook is verschoven naar 23.00 uur kan een opluchting zijn voor het lokale bedrijfsleven, met name restaurants. Kort na het ingaan van de vorige avondklok op 18 september,

waarbij besloten werd dat alle bedrijven om uiterlijk 21.00 uur de deuren moesten sluiten, protesteerden diverse restauranthouders tegen deze maatregel. Veel restaurants gingen die eerste zaterdag om 18.00 uur dicht en zaten buiten met bordjes om hun ongenoegen te uiten. Het ging in ieder geval om de restaurants van Gianni's Group, Casa Tua, Chicken & Lobster, Papillon, Lola, Craft, Oralem Kalins, Yolo Tapas & Cocktails en Café 080. In een persbericht stelden de restauranthouders 'teleurgesteld' te zijn in het beleid van de regering, mede omdat 21.00 uur sluitingstijd in de praktijk zou betekenen dat zij al veel eerder geen klanten meer konden ontvangen. Dat zou te kort zijn om nog enigszins een goede avond te draaien. De restauranthouders waarschuwen dat zij met zulke 'draconische' maatregelen genoodzaakt zouden kunnen worden personeel te ontslaan, en verzochten de maatregel zo snel mogelijk terug te draaien.

Totale schuld steeg in 2e kwartaal met 8,2 procent

ORANJESTAD — De totale uitstaande schuld van Land Aruba steeg in het tweede kwartaal met 354 miljoen florin ten opzichte van het eerste kwartaal. Dat blijkt uit het kwartaaloverzicht van de overheidsfinanciën in het tweede kwartaal, die de Centrale Bank van Aruba (CBA) onlangs publiceerde.

De nationale schuld bedroeg aan het einde van het eerste kwartaal nog 4311,6 miljoen florin. Voor het einde van juni noteert de CBA een schuld van 4665,8 miljoen florin, een stijging van ruim 8,2 procent in drie maand tijd. Vergeleken met het derde kwartaal in 2019 (toen de staatschuld nog 4338,4 florin bedroeg), is de staatschuld met 7,5 procent gestegen, meldt de CBA. Het financiële tekort van -29,1 miljoen aan het einde van het eerste kwartaal, is op het einde van het tweede kwartaal opgelopen tot een tekort van 301,1 miljoen. Aan het einde van kwartaal twee in 2019 was er nog sprake van een overschot van 54,1 miljoen florin.

Minder ontvangsten

De totale ontvangsten van de overheid daalden in het tweede kwartaal significant

met 207,6 miljoen florin naar 202,4 miljoen florin in vergelijking met kwartaal 2 in 2019, schrijft de CBA. Dit is een gevolg van een afname in zowel belastinginkomsten als niet-belastinginkomsten van respectievelijk 163,8 miljoen en 43,8 miljoen florin. De daling van de belastinginkomsten is in volgorde van grootte toe te schrijven aan de daling van vennootschapsbelasting (-50,6 miljoen), omzetbelasting (onder meer BBO, -26,09 miljoen), importheffingen (-22,5 miljoen), loonbelasting (-12,4 miljoen) en grondbelasting (-11,6 miljoen).

Meer uitgaven

In de tussentijd namen de overheidsbestedingen in het tweede kwartaal met 148,4 miljoen florin toe tot 504,1 miljoen in vergelijking met het tweede kwartaal van

2019. De toename was een gevolg van hoger uitgaven voor overdrachtsuitgaven en subsidies (+137,3 miljoen), een overdracht naar algemeen ziektekostenverzekeraar AZV (+26,2 miljoen), hogere bestedingen voor de post 'goederen en diensten' (+10,9 miljoen). Dat werd deels gecompenseerd door lager lonen (-17,9 miljoen) en loonsubsidies (-5 miljoen) ten opzichte van het tweede kwartaal in 2019.

Meer buitenlandse schulden

Het snelle oplopen van de staatschuld is een gevolg van een stijging van 276,7 miljoen florin buitenlandse schulden en een stijging van 50,6 miljoen binnenlandse schulden, schrijft de CBA. De toenames van de buitenlandse schuld is onder meer een gevolg van 'hogere netto vorderingen van Nederland' ter waarde van 199,7 miljoen florin, ofwel de eerste en tweede tranche liquiditeitssteun die in de vorm van renteloze leningen aan Aruba beschikbaar is gesteld.

ORANJESTAD — Aruba gaat met ingang van november de activiteiten coördineren die de Nederlandstalige landen uitvoeren in het kader van de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF). Dat is bekend gemaakt tijdens de zevende bijeenkomst van ministers van deelnemende landen waar Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) ook aan deelnam.

In het CFATF werken 25 landen in de Cariben, Centraal- en Zuid-Amerika samen aan het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering. Het CFATF is een regionale organisatie van de mondiaal opererende Financial Action Task Force (FATF). Gedurende de bijeenkomst stonden de ministers onder meer stil bij het actieprogramma van de CFATF voor 2020/2021. Minister Maduro maakt via het persbericht ook bekend dat gedurende de bijeenkomst werd meegedeeld dat

Aruba deel gaat uitmaken van de stuurgroep van de CFATF als vertegenwoordiger van de Nederlandstalige leden van het orgaan. In deze rol coördineert Aruba het werk dat Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Suriname in het kader van de CFATF uitvoeren. Het mandaat van Aruba in deze rol loopt van

november 2020 tot november 2022.

Financiële integriteit

Een ander onderwerp dat op de agenda stond maar vanwege de pandemie niet behandeld kon worden, was de evaluatie van de landen in 2020. Aan de leden is voorgesteld dit programmaan-

derdeel uit te stellen, in afwachting van de definitieve beslissing van het FATF. Minister Maduro stelt dat Aruba een van de eerste landen is die zich aansloot bij de CFATF en altijd actief heeft deelgenomen aan werkzaamheden van de CFATF en benadrukt het belang van financiële integriteit.

Hybride drones voor bewaking vitale sectoren

ORANJESTAD — Aruba gaat binnenkort twee tot vier mensen opleiden tot drone-piloot. Dat maakte de minister van Justitie Andin Bikker (POR) gisteren bekend. De drones moeten 'vitale infrastructuren' gaan bewaken en worden gekoppeld aan het nieuwe team dat Team Vitale Sectoren en Infrastructuur genoemd wordt, geleid door kwartiermaker Andrew Hoo.

Dit nieuwe team, een pilot-project van de publieke en privésector om infrastructuur en vitale sectoren te beschermen kreeg twee weken geleden toestemming van de

ministerraad. Minister Bikker, die al meerdere keren zijn wens tot het inzetten van drones kenbaar maakte, liet gisteren weten dat er steeds meer landen, waaronder ook

Nederland, teams instellen die de vitale infrastructuur van het land beschermen. “Bij vitale infrastructuur moet men denken aan het vliegveld, onze havens en de gevangenis maar ook het hotelgebied en overheidsgebouwen”, stelde Bikker. De zaak is in een stroomversnelling geraakt toen de raffinaderij en het terrein in februari weer in handen van de overheid kwam stelt hij. “Het is

een groot terrein en voor onze economie ook vitaal, dus we moesten aandacht besteden aan de vraag hoe we dit beschermen.”

Hybride drones

Het gaat hierbij om de zogeheten hybride drones die zowel op een accu als op brandstof werken. Het verschil met gewone drones is dat ze veel langer in de lucht kunnen blijven, zo'n 3 tot 5 uur. Ook

kunnen ze veel verder tot uit het zicht vliegen en moet de piloot kunnen sturen op GPS-gegevens naast de camera. “We hebben gezien dat verschillende politiekorpsen aan het experimenteren zijn met dergelijke drones, ook in Nederland. We willen dit gaan introduceren in het kader van dit speciale team samen met het KPA en we gaan piloten voor dit type drones certificeren.”

Aanvulling

De Justitie-minister ziet de drones als aanvulling op de politiehelikopter en de radar. “Dit gaat ook onze grenzen versterken op verschillende manieren. Bijvoorbeeld als een radar bepaalde bewegingen detecteert dan kunnen de coördinaten gestuurd worden naar deze drone en dan kan deze zien wat daar wordt gedetecteerd. Daarnaast kunnen

dus de vitale gebieden gemonitord worden vanuit de lucht en deze drones gaan dus complementair werken aan de radar en aan de helikopter. Zoals men zegt: meer ogen zien meer en deze drones gaan hierbij helpen”, aldus de minister. Bikker gaf niet aan op welke termijn de drones aangeschaft worden en in de lucht gaan of wat deze kosten en wie dit gaat financieren.

Rode kruis repareert daken

ORANJESTAD — Het Rode Kruis heeft afgelopen weekend verschillende huishoudens geassisteerd met het repareren van daken die lekten door de hevige regenval, zo meldt de organisatie aan de pers. Via de alarmcentrale kwamen verschillende hulpverzoeken binnen om daken te komen repareren en ook om te helpen regenwater uit huis te pompen. Het rampenteam van het Rode Kruis heeft verschillende vrijwilligers opgeroepen mee te komen helpen. Ook hebben touroperators De Palm Tours en ABC tours jeeps en chauffeurs beschikbaar gesteld om de vrijwilligers en het materiaal te transporteren naar de verschillende locaties.

PARTICIPACION

Diahuebs 8 di oktober ta ultimo dia pa paga bo cuenta di SETAR pa luna di september 2020.

SETAR ta conseha clientenan pa **haci uzo di metodonan di pago online** via MiSetar, Pay.aw via Bill Payment of Transferencia di Banco.

Clientenan cu bishita un di SETAR su Teleshopnan pa pago di cuenta por **haci uzo di SETAR su Self-Service Kiosk**.

Arubaanse sociale ondernemingen belicht tijdens EU-conferentie

ORANJESTAD — De Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi) deed onlangs mee aan de virtuele 'European Social Economy Summit' (#EUSES). Deze vond plaats op 24 september in Mannheim, Duitsland. Daar presenteerde de directie een aantal Arubaanse sociale ondernemingen.

Doel was de Europese commissie aan te tonen dat eilanden zoals Aruba wellicht ver liggen van Europa maar toch ook deel kunnen uitmaken van de Europese Unie als Landen en Gebieden Overzee (LGO). De voorbeelden die gegeven werden kunnen ook sociaal relevant zijn voor Europese steden en regio's, schrijft Dezhi. Daarnaast was dit een goede gelegenheid voor de sociale ondernemers om hun netwerk uit te breiden en samen te werken met sociale ondernemingen uit andere landen. De ondernemingen die gepresenteerd werden betroffen Ha'Bon Aruba, Happyponics Aruba en Fundacion Pa Nos Comunidad (FPNC).

Ha'bon is een klein bedrijf wat zeep en andere cosmetische producten maakt. Het werkt samen met Stichting Verstandelijk Gehandicapten Aruba (SVGA) om cliënten werk te bieden. Zo helpt een groep van de stichting met het verpakken van de producten. Happyponics

kweekt en verkoopt sla die in kassen gekweekt wordt met hydroponics. Ze werken

samen met Fundacion Eliezer die drugsverslaafden rehabiliteert en een gezond

leven biedt door middel van werken op een *farmer's market* en het bezorgen van sla aan huis. Ook is het gebruik van plastic geminimaliseerd en werkt men samen met de voedselbank FPNC om verse sla te doneren. FPNC verzorgt al jaren voedsel voor mensen in een kwetsbare situatie. De stichting werkt hard aan haar sociale netwerk en de privésector voor het opbrengen van donaties. Hoewel dit gaat om een stichting werd er voor de coronacrisis samengewerkt met Cosoma, een sociale onderneming die inkomen genereert voor de FPNC.

Dezhi schrijft dat net zoals andere ondernemingen de drie bedrijven een grote klap hebben gehad door de crisis en hun ondernemingsmodel moesten aanpassen. De gepresenteerde bedrijven zijn slechts enkele van de verschillende sociale ondernemingen die er op Aruba zijn, die niet alleen focussen op het commerciële aspect maar ook een werkwijze inbouwen om sociale of milieu-uitdagingen op Aruba aan te pakken. Dezhi kondigt aan dat er op 4 november een ander evenement plaatsvindt over sociaal ondernemerschap waar men ervaringen kan uitwisselen met ondernemingen van andere LGO-landen en ultraperifere gebieden (UPG) van de Europese Unie.

OPENBARE AANBESTEDING

Het land Aruba is voornemens in het openbaar aan te besteden "Aanschaf hardware en software voor de Directie Sociale Zaken".

KORTE OMSCHRIJVING VAN HET WERK

Het betreft leveren van servers, desktops, routers, firewall en programmatuur voor de Directie Sociale Zaken (DSZ) alsmede het monteren en configureren van voornoemde hardware en software.

UITVOERINGSTERMIJN

Binnen twee (2) maanden.

OPDRACHTGEVER

Land Aruba.

DIRECTIEVOERDER

De Directeur van Directie Sociale Zaken

PROGRAMMA VAN EISEN

Het programma van eisen (PvE) is vanaf dinsdag 8 oktober 2020 (gratis) te verkrijgen ten kantore van de Directie Sociale Zaken te Caya Mario E. Harms 11, Oranjestad.

INLICHTINGEN

Het verstrekken van inlichtingen zal plaats vinden in de vergaderzaal van de John F. Kennedy Education Center op maandag 19 oktober 2020 om 2:00 pm. U kunt op die dag uw vragen schriftelijk overhandigen zodat deze beantwoord kunnen worden.

NOTA VAN INLICHTINGEN

Zal na de inlichtingen vergadering vastgelegd worden en is vanaf 23 oktober 2020 bij de Directie Sociale Zaken te Caya Mario E. Harms 11, Oranjestad en wordt ook per e-mail verzonden naar alle gegadigden.

DE INSCHRIJVING

De inschrijvingen dienen uiterlijk op maandag 6 november 2020 voor 11:30 am bij de Directie Sociale Zaken in de daarvoor bestemde bus te zijn ingeleverd. De inschrijving dient vergezeld te gaan met het bij het PvE toegevoegde gewaarmerkte bijlagen.

OPENBARE AANBESTEDING

Het zal plaats vinden in de vergaderzaal van de John F. Kennedy Education Center op dinsdag 10 november 2020 om 2:00 pm.

FINANCIERING

Directie Social Zaken

CONTACTPERSOON

Shalimar Pieter
Caya Mario E. Harms 11
Oranjestad, Aruba
Shalimar.pieter@dsz.gov.aw

Losse Verkooppunten

Super Food Supermarket

Citgo Sasaki

Citgo Seroe Blanco

Citgo Boulevard

Citgo Sta. Cruz

S. Chow Supermarket

Ling & Sons Supermarket

Plaza Book Shop (Dakota)

Wei Ming Supermarket

Mundo Nobo Supermarket

Fa Yang Supermarket

Bloemond Supermarket

New Food Center

N.G. Supermarket

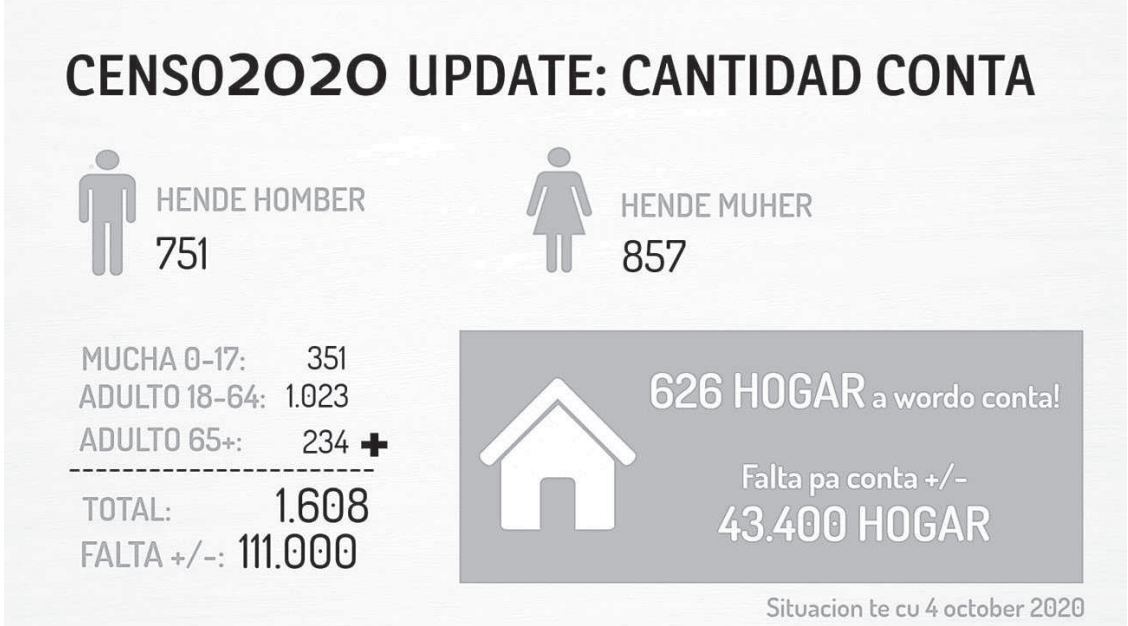
Zhang's Supermarket

Census: Tot nog toe 626 ingevulde enquêtes

ORANJESTAD — 626 huishoudens hebben tot en met zondag 4 oktober het online vragenformulier van de Censo2020 ingevuld voor in totaal 1608 mensen. Hiervan waren 751 mannen en 857 vrouwen. Dat laat het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) weten in een persbericht.

Dat betekent dat er nog steeds 43.400 huishoudens te gaan zijn. De online enquête kon vanaf 1 oktober worden ingevuld. Aanvankelijk konden huishoudens tot eind deze week een online enquête invullen, waarvoor huishoudens zelf het initiatief moeten nemen. Die deadline wordt verplaatst naar zaterdag 24 oktober, laat een medewerker van het CBS weten. Eind deze week zal dat bekend worden gemaakt. Huishoudens die de enquête niet invullen, kunnen vanaf 1 november alsnog een ‘teller’ aan de deur verwachten. De online enquête is te vinden op de webpagina van de census www.census2020.aw. Huishoudens dienen hun perceelnummer van het Water en Energiebedrijf

Voor vragen kunnen mensen per telefoon of per WhatsApp terecht bij de helpdesk van het CBS via hetzelfde bovengenoemde nummer of door een e-mail te sturen naar census2020@cbs.aw. De helpdesk is tijdens het afnemen van de digitale enquête bereikbaar van maandag tot en met zondag van 08.00 uur tot 20.00 uur.

(WEB) als een soort ‘sleutel’ in te voeren. Het CBS benadrukt dat het perceelnummer slechts één keer kan worden gebruikt en de vragenlijst derhalve in één keer ingevuld dient te worden. Huishoudens die hun perceelnummer al hebben gebruikt maar de vragenlijst niet compleet ingevuld hebben, kunnen contact opnemen met de helpdesk van Censo2020 op 527-4444. Zij krijgen dan een individuele

code waarmee ze alsnog de enquête kunnen invullen. De helpdesk is van maandag tot en met zondag van ’s ochtends 8 uur tot ’s avonds 8 uur bereikbaar.

Huishoudens zonder perceelnummer kunnen de bovengenoemde helpdesk bellen voor een eenmalige participatiecode.

Hybride census
De zesde editie van de census vindt in ‘hybride’ vorm (half digitaal) plaats. Dat is uit nood geboren. Niet alleen is het budget tot een kwart van het oorspronkelijke budget gekort van 3 tot 4 miljoen florin vanwege de financiële situatie bij de overheid als gevolg van de coronacrisis; ook de gezondheidsrisico’s

voor zowel enquêteurs als de huishoudens vormden een zorg. Uitstel van de census tot 2021 werd echter onwenselijk geacht omdat dat een verkiezingsjaar is. Afstel was ook geen optie, omdat het juist in een crisissituatie waarin de omstandigheden bij huishoudens snel veranderen van uiterst groot belang is dat het CBS over nieuwe data beschikt van de huishoudens, op basis waarvan de overheid beleidsbeslissingen kan nemen. De gegevens van de laatste census, in 2010, zijn inmiddels sterk verouderd. Door het inkorten van de vragenlijst hoeven uiteindelijk minder enquêteurs te worden ingezet wat tijdsbesparing oplevert per te bezoeken huishouden.

Stichting Parkietenbos steunt idee afvaalexport

Rookoverlast van de dump in de wijk.

ORANJESTAD — Buurtbewoners verenigd in Stichting Parkietenbos steunen het idee om afval te exporteren. Dat laat de stichting weten in een schrijven aan de pers. Vertegenwoordigers van de stichting hadden een bijeenkomst met de minister van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu, Marisol Lopez-Tromp (POR).

De stichting zegt het idee te ondersteunen afval te exporteren naar het buitenland, mits het gaat naar een land dat het afval verpakt in *envirobales* op een duurzame manier weet te gebruiken.

De groep zegt een presentatie gehad te hebben van de minister en haar experts hoe

de kleine incinerator werkt en de Directie Volksgezondheid (DVG) stelde tijdens de bijeenkomst dat de uitstoot van deze vuilverbrander voor rioolslib, dierenkadavers en medisch afval vrijwel nihil is en dat en dat de modernste filtertechnieken gebruikt worden die de vervuiling filteren. De stichting heeft haar zorgen geuit over welke instantie de supervisie en de controle gaat uitvoeren van de kleine afvalverbrander zodat deze te allen tijden optimaal kan functioneren.

Ook wacht de stichting de testen af die gedaan moeten worden om daadwerke-

lijk aan te tonen dat de incinerator de luchtkwaliteit verbetert. Eerder leverde de stichting 2000 handtekeningen in van buurtbewoners omdat de overlast van de Parkietenbos-dump de gezondheid ernstig aantast. Ze schrijven dat het de laatste tijd vaak windstil is en dan dringt het giftige gas van de dump verder door in de huizen dan anders. Het ruikt slecht, veroorzaakt gezondheidsproblemen en men maakt zich nog steeds zorgen over explosiegevaar. Ze verwijzen hierbij naar het rapport van de Pan American Health Organization (Paho) die signaleert dat de Parkietenbos-dump gesloten had moeten worden omdat deze een aanslag is op de gezondheid van de buurtbewoners. Maar nog steeds ontstaan er branden die buiten de controle van Serlimar liggen, aldus de stichting.

DAO hervat diensten

ORANJESTAD — De Directie Arbeid en Onderzoek (DAO) hervatte de diensten gisteren 5 oktober en is weer bereikbaar via het algemene contactnummer 523-7720. DAO was wegens coronabesmettingen onder personeelsleden enige tijd gesloten maar hervat nu alle werkzaamheden weer zoals voorheen.

Dat maakte de DAO gisteren bekend in een persbericht. Cliënten kunnen nog steeds gebruik maken van de digitale diensten van de DAO, daarvoor zijn een aantal aparte e-mailadressen beschikbaar gemaakt. Zo kan men personeelsregisters overhandigen via e-mail op arbeidsmarkt.aruba@gmail.com. Arbeidslijsten kunnen digitaal worden verstuurd naar dao.arbeidsinspectie@gmail.com, vergezeld van relevante documenten, en ook de reacties hierop volgen

op digitale wijze. Voor informatie over uitzendvergunningen kan gemaild worden naar daouitzend@gmail.com of gebeld worden naar het centrale nummer. Afspraken voor een werkboek kunnen telefonisch gemaakt worden of via e-mail op directiearbeid@aruba.gov.aw of directiearbeid@gmail.com.

De afdeling voor geschillen en ontslag is bereikbaar via dao.arbeidsgeschillen@gmail.com of dao.arbeidsontslag@gmail.com, of men kan ook de DAO bellen over conflicten tussen 8.00 uur en 12.00 uur in de ochtend of tussen 13.00 en 16.00 uur ’s middags. Voor alle overige vragen of informatie kan gemaild worden naar directiearbeid@aruba.gov.aw of directiearbeid@gmail.com. Tenslotte kan men op de hoogte blijven van updates via de Facebookpagina van de Directie Arbeid en Onderzoek of de website www.daoaruba.com.

Zoektocht Oranje Fonds naar winnaars Appeltjes van Oranje

ORANJESTAD — Het Oranje Fonds is gisteren in het Koninkrijk gestart met de zoektocht naar bijzondere projecten die kans maken op een Appeltje van Oranje 2021. Dit jaar is het thema ‘Mentale Kracht’ en staan de prijzen in het teken van projecten die ervoor zorgen dat mensen die het mentaal niet gemakkelijk hebben, zich weer goed voelen. Deze projecten kunnen aangemeld worden tot en met 7 november via oranjefonds.nl/appeltjes. Drie initiatieven krijgen in mei 2021 in Nederland een Appeltje van Oranje uit handen van koningin Máxima.

Het kan iedereen overkomen: dat je mentale gezondheid je belemmert om volledig mee te doen in de samenleving. Bijvoorbeeld omdat je je depressief voelt, een eetstoornis of dwangneurose hebt of kampt met paniekaanvallen.

Dit kan van tijdelijke aard zijn of iets waar je je leven lang mee te maken hebt. Mentale klachten hebben allerlei oorzaken en komen voor in alle groepen van de samenleving. Gelukkig zijn er in ons Koninkrijk veel projecten die vrijwilligers inzetten om deze mensen te ondersteunen en bij de

hand te nemen, zodat ze weer mee kunnen doen in de maatschappij. Deze projecten maken dit jaar kans op een Appeltje van Oranje.

Sandra Jetten, directeur Oranje Fonds: “Wanneer mensen kampen met mentale problemen is het enorm waardevol als er iemand is die ze bij de samenleving betreft. Iemand die géén professionele zorgverlener is. Waar ze steun aan hebben, die ze helpt om hindernissen te overwinnen en een stap verder te komen.

Zo kunnen deze mensen voelen dat ze zichzelf mo-

gen zijn en dat er anderen zijn die voor ze klaarstaan. We nodigen alle sociale initiatieven die dit mogelijk maken van harte uit zich aan te melden voor de Appeltjes van Oranje 2021.”

De Appeltjes van Oranje

worden jaarlijks uitgereikt aan drie initiatieven die op succesvolle wijze verschillende groepen mensen verbinden of die ervoor zorgen dat mensen weer meedoen in de maatschappij. Alle winnaars van een Appeltje van Oranje krijgen een

bronzen beeldje, gemaakt door prinses Beatrix, en een geldbedrag van 15.000 euro. Jaarlijks reikt koningin Máxima de prijzen uit. In lustrumjaren wordt dit door koning Willem-Alexander gedaan.

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

topixs
Lees, like y comparti

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

			8			2	1
				3	4		
		3		5		7	
	5				9	2	
6		9				1	3
		2	6				5
		4		2		9	
			1	4			
5	8				6		

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Coronapieken in weekeinden houden aan

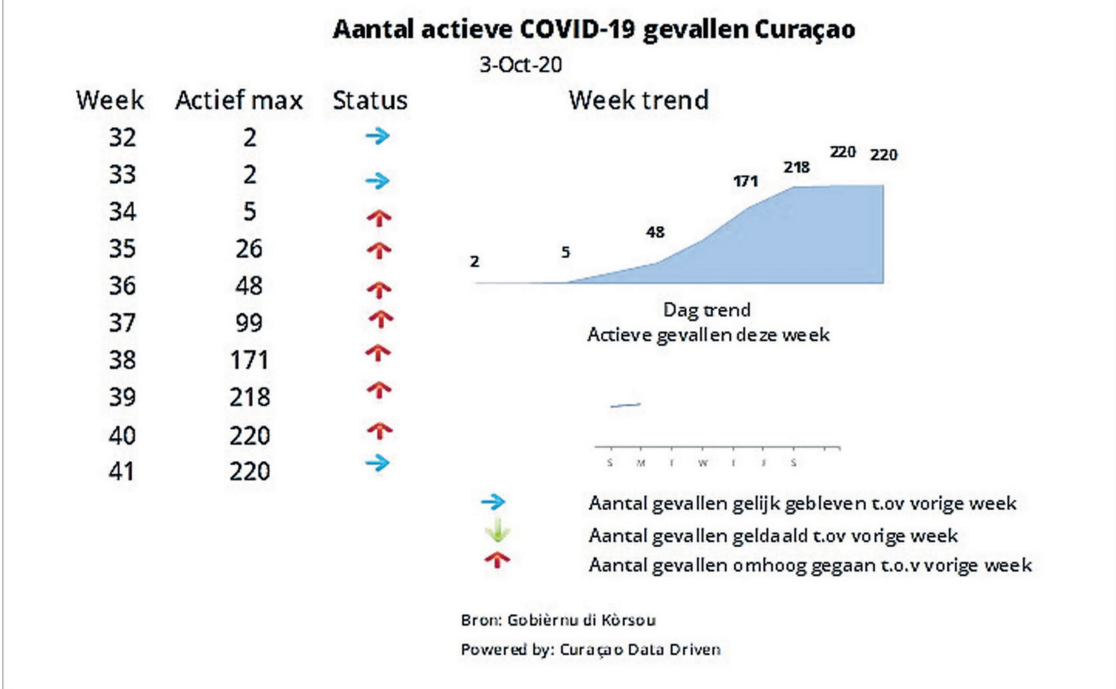
WILLEMSTAD — De afdeling Epidemiologie (EPI) van uitvoeringsorganisatie Geneeskunde & Gezondheidszaken (G&Gz) meldde voor de tweede zondag op rij dat 23 mensen positief hebben getest op Covid-19. Er werden zondag 11 en zaterdag 18 besmettingen geregistreerd, waardoor de coronateller nu op 462 staat.

Er werden in het weekeinde totaal 320 tests afgenomen: 165 op vrijdag en 155 op zaterdag, en tussen eergisteren en gisteren 209 tests. De besmettingen in het weekeinde en gisteren meegenomen, telt Curaçao 219 actieve gevallen.

Tot nu toe zijn 8.254 coronatests uitgevoerd. De afdeling Moleculair Diagnostiek van het Analytisch Diagnostisch Center (ADC) is belast met het verrichten van deze tests.

Communicatiemanager Dithiyana Winklaar heeft onlangs nog verklaard aan de *Amigoe* dat het personeel van het nationale laboratorium gemiddeld tweehonderd tests per dag onderzoekt.

EPI meldt dat er momenteel drie patiënten geïsoleerd liggen in het Curaçao Medical Center (CMC). Het gaat om

twee ingezetenen en een huisarts die op Bonaire besmet is geraakt met het virus en vorige week naar Curaçao is overgevoegen.

Van de 23 besmettingen van eergisteren en 11 vandaag, vallen in totaal zes onder de noemer importgevallen. Het is niet duidelijk of het besmettingsleden van cruiseschepen betreft die in de Curaçaose haven afgemeerd liggen, of personen die de afgelopen dagen via repatrieringsvluchten op luchthaven Hato zijn gearriveerd.

Van de resterende twintig gevallen van eergisteren, heeft EPI twaalf kunnen herleiden naar bestaande clusters. De besmettingsbron van acht gevallen kon echter niet worden vastgesteld. Van de besmettingen die gisteren zijn geregistreerd, werden er zeven herleid naar bestaande clusters en van één geval is de bron onbekend.

Uit de EPI-cijfers vertonen hoge coronapieken in de laatste drie weekeinden: 18 en 23 besmettingen in het afgelopen weekeinde. Op 26

en 27 september werd melding gemaakt van 9 en 23 gevallen, terwijl dit op 19 en 20 september respectievelijk 19 en 21 besmette mensen waren.

Verder meldt EPI dat zaterdag zestien, zondag achttien en gisteren elf personen weer hersteld zijn van de virusziekte. Tot nu toe zijn 242 mensen genezen verklaard door de G&Gz-afdeling, die onder leiding staat van epidemioloog Izzy Gerstenbluth.

Uitgaanssector bereidt zich voor op manifestatie Martina: Begrip voor zorgen nachtleven

WILLEMSTAD — Minister Steven Martina van Economische Ontwikkeling (MAN) heeft alle begrip voor de zorgen van de horecasector en de vereniging van muzikanten en artiesten Amak rond de impact van de coronamaatregelen op hun voortbestaan. De minister gaat er alles aan doen om een interministerieel overleg te beleggen met de stakeholders. Volgens Martina behoeven de coronamaatregelen meer uitleg om de schijn van partijdigheid weg te nemen.

De horeca- en uitgaanssector wordt hard getroffen door de extra regels die zijn opgelegd om de verspreiding van het coronavirus te bestrijden. Het bestuur van Amak heeft al twee brieven gericht aan minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) met het verzoek om de tafel te zitten. De muzikanten- en artiestenvereniging wil alternatieve scenario's zodat het nachtleven weer geleidelijk kan draaien. Sinds de uitbraak van de Covid-19-pandemie ligt het uitgaansleven praktisch

stil. Artiesten en muzikanten die leven van optredens in clubs zagen al hun inkomsten opdrogen. Enkelen van hen kwamen in aanmerking voor de financiële bijdrage van de regering aan zzp'ers. De maximale bijdrage van 1335 gulden is ontoereikend om hun water-en elektrarekening, boodschappen en hypotheeklasten te bekostigen. Dit zorgt volgens Amak voor veel spanningen thuis.

Verder vindt Amak dat er bij de controles bij horeca-ondernemingen met twee maten wordt gemeten. De vereniging wil daarom uiterlijk woensdagmiddag om 17.00 uur met de regering vergaderen over alternatieven. In verschillende landen met een hogere prevalentie van Covid-19 is livemuziek toegestaan onder bepaalde veiligheidsvoorschriften. Als de regering niet voor de deadline van aanstaande woensdag reageert, dan organiseert Amak een protestmanifestatie met dj's, clubbeigenaren, muzikanten en horecamedewerkers.

Dialogo
In een reactie tegenover deze krant zegt minister Martina open te staan voor dialoog.

"Ik zal alles in het werk stellen om een meeting met Izzy Gerstenbluth en de ministers van Justitie en Gezondheid te organiseren. Ik geloof dat de handhavingsregels veel meer uitleg behoeven. Als de sector bekend is met de details kun je niet concluderen dat er met twee maten wordt gemeten."

"Het is een lastige periode. We zijn ons bewust van de zware tijden waar de ondernemers doorheen gaan. Niet alleen hier op Curaçao, maar ook in het buitenland zie je dat grote internationale bedrijven omvallen. Als regering proberen we constant de juiste balans te bereiken tussen de belangen van de volksgezondheid en de economie."

"Tot nu toe komt de regering de ondernemers tegemoet met de verschillende regelingen van het Noodfonds. Verder moeten we uitgaan van de creativiteit en het innovatievermogen van elk individu om het hoofd boven water te houden. Juist in dit soort situaties ontstaan er innovatieve ideeën en nieuwe typen van werkgelegenheid", aldus Martina.

Muurschildering gewijd aan Rudy Rooi

BARBER — De op Bándabou zeer geliefde Rutilio 'Rudy' Rooi is eergisteren geëerd met een muurschildering bij Parke Himno i Bandera. Minister van Onderwijs, Wetenschap Cultuur en Sport (OWCS), Eugene Rhuggenaath (PAR), en zijn partijgenote minister Zita Jesus-Leito van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) onthulden het eerbetoon gezamenlijk.

door **Xavara Ricardo-van der Biest**

Zondag was het eigenlijk Dia di Bándabou, maar deze dag was vanwege de Covid-19 maatregelen afgelast. Met zang en dans is wel, in het bijzijn van genodigden, de wanddecoratie geïnaugureerd. Ook het bord met de naam van het park is aangepast. Dit is nu vernoemd

naar Rooi. Rooi is voorzitter van Fundashon Kultural Bándabou (FKBB), en zet zich al jaren in voor het welzijn van Bándabou. De stichting is onder meer belast met de verschillende culturele vieringen zoals de dag van Bándabou, het oogstfeest (Seú).

De voorstelling op de muur is een ontwerp van Jhomar

Loaiza. In een toelichting op sociale media schrijft hij over het werk, dat 14 meter lang en 5 meter breed is: "het geeft een beeld van verschillende culturele artistieke aspecten van Curaçao. De vlag symboliseert de liefde voor Curaçao die ons sturing, bescherming en verzorging moet geven. Op de muur is ook de flora en fauna uitgebeeld met een tropicaal en een orchidee. De twee jongeren in oogstfeest- en carnavalskostuum representeren de twee grote culturele activiteiten waarvoor Rooi zich volledig inzet. En de kleur blauw geeft weer dat het eiland omgeven wordt door water."

Initiatiefwet dierenwelzijn in commissie Staten 'Het idee is goed, maar nog niet urgent'

WILLEMSTAD — Het initiatief voor een nieuwe wet voor het welzijn van dieren is goed. Daarover waren de meeste Statenleden, die gisteren hadden ingetekend voor een centrale commissievergadering, het eens. De toon was daarmee al een stuk milder dan in maart van dit jaar, toen de wet nog totaal niet rijp werd geacht. Toch waren er gisteren ook nog veel vragen die op een bevredigend antwoord wachtten. Onder andere de financiering, de beperking tot honden en katten, maar ook de handhaving en reeds bestaande wetten op dit terrein werden hierbij als argument genoemd.

Zondag was het Dierendag, dus het momentum voor de vergadering was er wel. Maar, zo stelde onder anderen onafhankelijk raadslid Rennox Calmes, en andere oppositieleden: "hoeveel prioriteit moet je aan dit initiatief geven, nu het land in een economische crisis verkeert en tienduizenden mensen overleven op voedselpakketten?" In de 23 pagina's tellende Memorie van Antwoord had initiatiefnemer Giselle

McWilliam (MAN) al gepoogd reeds gestelde vragen te beantwoorden. Invoering van de wet heeft volgens haar impact op de economie en het toerisme. McWilliam noemde onder andere de verkeersveiligheid en het aantal ongelukken dat door loslopende dieren wordt veroorzaakt. In 2018 waren dat 119 ongelukken. In 2019 werden 170 gevallen geregistreerd. Ook noemde ze de problematiek van straat-honden die mensen aan-

vallen. Volgens de laatste tellingen zijn er zo'n 6500 loslopende honden. Dit alles schaadt het imago van het eiland. Waarop Juniël Carolina (MFK) zich afvroeg wat een verslaafde, 'die het soms nog slechter heeft dan een straathond' voor dit imago doet.

Statenlid Gisette Seferina (PAR), van huis uit entomoloog (insectenskundige) denkt dat het aantal straat-honden wel in de 9000 kan lopen. Ze wees op de problematiek in de regio en het risico op het overbrengen van ziektes, zoals rabies. "Deze wet dreigt een ondergeschoven kind te blijven, terwijl het probleem evident is. Kijk naar de groeiende kattenkolonies. We zien ze niet direct, maar ze leven onder andere van inheemse vogels." Ook Seferina had aanvullende vragen over

de invulling van de initiatiefwet. Zoals de handhaving van de wet verboden honden uit 2008, met als doel het doen uitsterven van pitbullachtige honden. Toch worden deze honden nog steeds gefokt en de puppy's verkocht.

McWilliam deed in haar introductie een beroep op de moraal in de samenleving. "Gisteren werden twee dozen met puppy's gevonden in de mondi van Sabana Baka. Nota bene op Dierendag. Sinds het initiatief werd ingediend, is het al twee keer langs de Raad van Advies geweest. Het kost tijd, mensen worden ongeduldig, maar laten we deze wet vooral steunen. Of je er in gelooft of niet. De moraal is het welzijn van dieren in deze samenleving."

De handtekeningenactie bij het kantoor van Seda in Sta. Maria.

Caribische Hervormingsentiteit (CHE) te komen.

De brief, die volgens Regales in de loop van de dag naar de VN wordt verstuurd, telt zonder bijlagen in totaal zeventien pagina's, en is geadresseerd aan Collen Vixen Kelapile, voorzitter van de Speciaal Politiek en Dekolonisatiecomité van de Algemene Vergadering van de VN, en Keisha Aniya McGuire, hoofd van de Bijzondere Commissie over de situatie met betrekking tot de uitvoering van de onafhankelijkheidsverklaring aan koloniale landen en volkeren. In hun schrijven verzoeken de opstellers en mede-ondertekenaars om de brief op de agenda te plaatsen van het Dekolonisatiecomité. De bijeenkomst staat voor deze maand gepland. In de brief wordt verzocht

om het zelfbeschikkingsrecht van Curaçao en haar inwoners te erkennen, maar ook te beschermen, en om het eiland toe te voegen aan de lijst met landen die nog geen volledige zelfbeschikking hebben verworven. Het schrijven gaat terug tot december 1954 en de ondertekening van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden, waarin de basisregels voor het functioneren van het Koninkrijk zijn vastgelegd. Tevens wordt 10 oktober 2010 onder de aandacht gebracht, toen de Nederlandse Antillen uiteenvielen; sindsdien bestaat het Koninkrijk nog uit vier landen: Nederland, Aruba en de nieuwe landen Curaçao en Sint Maarten. De afzenders geven aan dat de Caribische landen van het Koninkrijk stelselmatig met een democratisch tekort te kampen

hebben voor wat betreft besluiten die in het Koninkrijk worden genomen. Directe aanleiding voor de brief is de opstelling van Nederland ten tijde van de coronapandemie. Terwijl de eilanden met een diepgaande crisis te maken hebben, komt Nederland met talrijke voorwaarden voor steun, die de autonomie van de eilanden aantasten. Hierbij wordt met name de Caribische Hervormingsentiteit (CHE) genoemd, een van de voorwaarden voor de Nederlandse steun. Installatie van dit nieuwe orgaan druist niet alleen in tegen het Statuut van het Koninkrijk maar ook tegen verdragen van de VN. Door middel van het schriftelijke verzoek willen de vakbond- en sociale organisaties dat de Dekolonisatiecommissie zich buigt over de situatie op Curaçao.

Surinaamse ex-minister Hoefdraad binnenkort op lijst Interpol

PARAMARIBO — De naam van de Surinaamse ex-minister Gillmore Hoefdraad zal zeer binnenkort op de opsporingslijst van Interpol staan. Dat heeft de Surinaamse procureur-generaal Roy Baidjnath Panday gezegd op de Surinaamse radio. Hoefdraad wordt verdacht van elf strafbare feiten, waaronder oplichting en verduistering en het overtreden van de bankwet en de anticorruptiewet.

De baas van het Openbaar Ministerie (OM) kan nog niet precies aangeven wanneer Interpol de verdachte in deze Surinaamse zaak op de internationale opsporingslijst plaatst. “Omdat het hier om een gewezen bewindsman gaat, had Interpol extra informatie nodig. Die hebben wij verstrekt, het wachten is nu op Interpol”, zo zei hij.

Behalve Hoefdraad zijn de Surinaamse autoriteiten in deze zaak ook op zoek naar de Nederlander Rob P. die verdacht wordt van vergelijkbare feiten. Een derde verdachte komt uit België. Het OM heeft sinds mei al een lijvig rapport over de vermeende strafbare feiten van Hoefdraad opgesteld. Deze feiten zijn naar voren geko-

men in een onderzoek naar de zaak van de voormalige baas van de Centrale Bank van Suriname, Robert Van Trikt. Hij zit al sinds begin februari vast wegens verdenking van fraude en malversaties. Hoefdraad zou samen met Van Trikt fraude hebben gepleegd. Zo zou Hoefdraad 17 overheidspanden hebben verkocht aan de Centrale Bank, voor 105 miljoen euro. Ook zou hij inkomsten van royalty's op goud hebben

misbruikt. De procureur-generaal kon pas begin augustus tot daadwerkelijke vervolging overgaan omdat het parlement hiervoor toestemming moest geven. Deze speciale bevoegdheid voor de volksvertegenwoordiging vloeit voort uit een wet die zegt dat politieke ambtsdragers niet zomaar vervolgd kunnen worden. Ondanks een uitreisverbod dat hem was opgelegd zijn er toch veel aanwijzingen dat Hoefdraad Suriname heeft verlaten.

‘Seabass’-onderzoek voortgezet

PHILIPSBURG — In een langlopend onderzoek genaamd Seabass doet de landsrecherche onderzoek naar onregelmatigheden in de aanbestedingen van ICT-projecten in de afgelopen jaren. Dit onderzoek richt zich onder andere op het hoofd ICT van het Land Sint Maarten, M.D.

Hij wordt verdacht van misbruik van zijn positie bij het gunnen van openbare ICT-aanbestedingen en van het witwassen van de onrechtmatige opbrengsten. In het onderzoek zijn verschillende personen en rechtspersonen als verdachten geïdentificeerd. Daarnaast werd onder meer beslag

gelegd op geldbedragen en een stuk grond. In het kader van dit onderzoek is vorige week J.L. aangehouden door de landsrecherche. Meer aanhoudingen zijn niet uitgesloten, zo meldt het Openbaar Ministerie Sint Maarten.

De Landsrecherche heeft dit onderzoek voortgezet,

omdat het optreden van de verdachte de integriteit van het openbaar bestuur en de ambtenarij ondermijnt. Administratieve verantwoordelijkheden en zakelijke belangen zijn met elkaar verweven. Dit kan ten koste gaan van de kwantiteit, kwaliteit en prijs van de aan de overheid geleverde producten. Bovendien komt dit de burgers van Sint Maarten niet ten goede en verstoort het het gelijke speelveld voor het bedrijfsleven.

RAAK PRO Diadema-project

Ondersteuning natuurlijk herstel zee-egelpopulaties rond Saba en Sint Eustatius

Des Bouvrie zeer actief op Curaçao

WILLEMSTAD — Resorts als Papagayo, beachclubs als Mambo, (vakantie-) villa's en twee zelfontworpen droomvilla's op Coral Estate. Ook op Curaçao en Bonaire liet Jan des Bouvrie (78) zijn signatuur van wit, licht en strak de boventoon voeren in zijn ontwerpen. Eergisteren overleed de architect en ontwerper na een ziekbed. In een interview met het weekmagazine *Nieuwe Revu*, vorig jaar, vertelt Des Bouvrie onder andere dat hij op Curaçao dertig jaar lang huizen heeft gebouwd.

Foto: nl.wikipedia.org

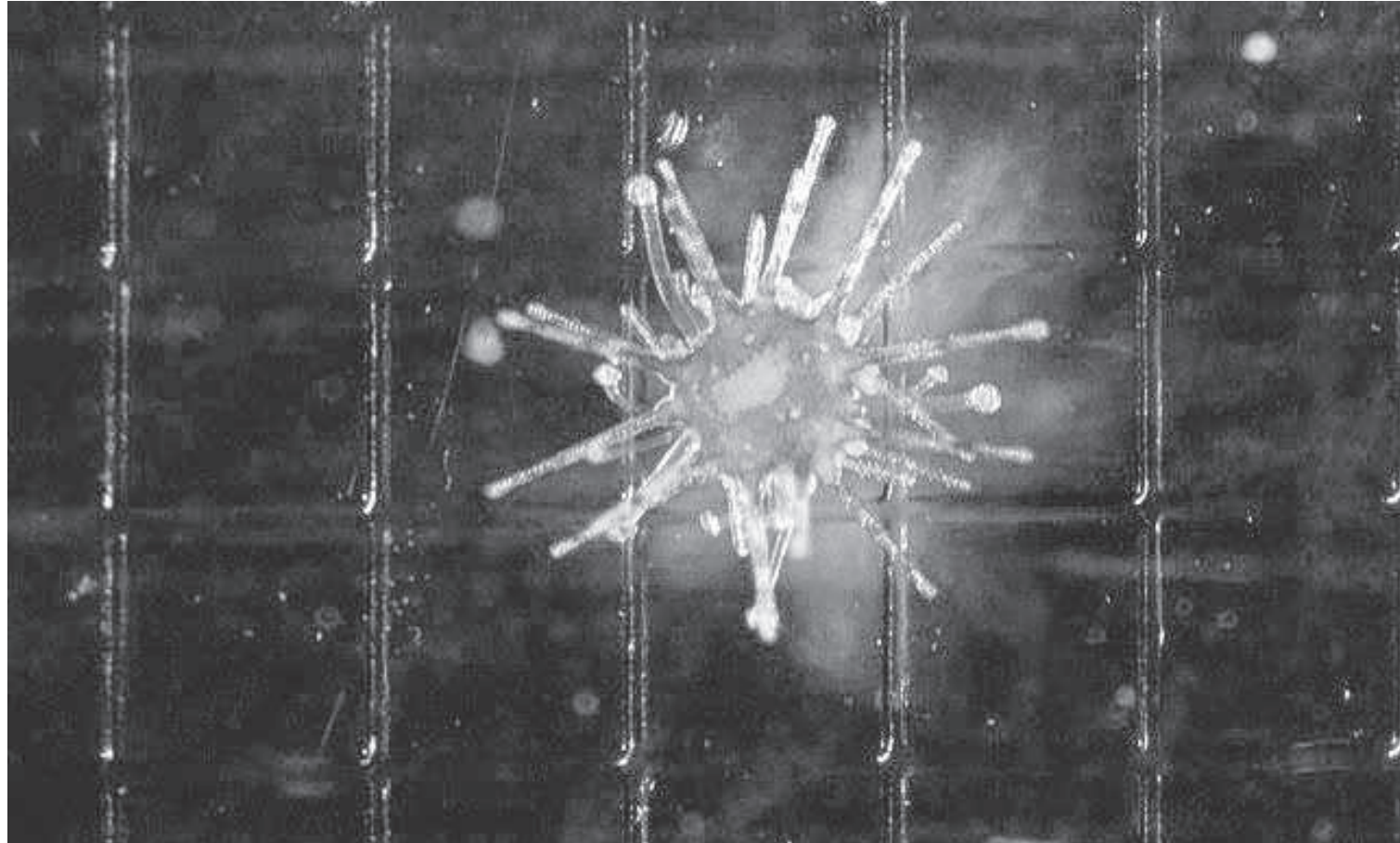
“De eerste keer dat ik op het eiland verbleef trof ik om zes uur 's morgens zo'n lekkere dikke Curaçaose vrouw. *Dushi* was het enige woord dat ik toen kende en dus zei ik: “Dag dushi, heb je een lekker kopje koffie voor me?” De ochtend erna hoefde ik het al niet meer te vragen want er stond al een vers bakkie voor me klaar. Waarom? Ik was blijkaar de eerste Nederlander die aardig tegen haar deed. Die tweede dag besloot ik met een lokale chauffeur het eiland te verkennen. Achter het stuur zat een hele grote donkere man met enorme handen. “Geen zorgen meneer, ik ben niet gevaarlijk en doe alles wat u wilt,” zei hij toen ik instapte. Was ik weer verbijsterd van het beeld dat men blijkbaar van ons gekke Hollanders had. Wij zijn in het verleden zulke ongeloflijke proleten geweest, met het uitvoeren van de slavernij als absoluut dieptepunt. De chauffeur toonde me het ene na het andere landgoed, elk met kleine binnenpleintjes waar de slaven voorheen met bosjes tegelijk lagen opgestapeld. Het is echt verschrikkelijk wat we allemaal geflikt hebben. Dat verleden dragen we

met ons mee.” Des Bouvrie zei alles positief te bekijken. “Zijn je Curaçaose werkers het bijvoorbeeld gewend om overdag een uiltje te knappen, laat ze dat dan doen. Daarna gaan ze gewoon weer aan het werk.” Des Bouvrie maakte stijl en standing bereikbaar voor iedereen – arm én rijk, zo scheef *De Volkskrant* gisteren. Naast villa's ontwierp hij ook verblijken voor Gamma en fonduesets voor prijsvechter Princess. Daarbij hield hij consequent vast aan zijn radicale visie. In zijn eigen woorden: ‘Hoe minder je laat zien, hoe fijner je woont, lekker in een sober interieur met allure.’ Des Bouvrie was een van de meest toonaangevende Nederlandse ontwerpers die de afgelopen decennia een belangrijke stempel drukte op interieurs. Vorig jaar vierde hij zijn vijftigjarige jubileum als ontwerper in zijn eigen ontwerpstudio Het Arsenaal in Naarden.

THE BOTTOM/ORANJESTAD — Diadema zee-egels spelen een cruciale rol binnen een gezond koraalrifecosysteem door algen weg te grazen en kaal substraat te creëren waar jonge koralen zich kunnen vestigen. Het doel van het RAAK PRO Diadema-project is om interventies te ontwikkelen om de rekrutering van larven en de overleving van jonge zee-egels te verbeteren om de lokale Diadema-populaties te vergroten. Daarom onderzoeken wetenschappers het larvale en vestigingsstadium van Diadema-populaties rond de eilanden Saba en Sint Eustatius. De eerste resultaten laten zien dat sommige locaties zeer geschikt zijn om het natuurlijk herstel te ondersteunen.

In 1983 stonden de Caribische koraalriffen, zonder dat men het wist, op het punt drastisch te veranderen. Een nieuwe ziekte verspreidde zich vanaf de kust van Panama via waterstromingen door het hele Caribisch gebied waardoor de populaties van Caribische zee-egels (Diadema antillarum) werden gedood. Binnen een paar jaar was 98 procent van de zee-egelpopulaties volledig weggevaagd. Nu, 37 jaar later, is slechts 12 procent van deze populaties in het Caribisch gebied hersteld. Waarom zijn deze populaties zo traag hersteld? Kunnen wetenschappers iets doen om dit herstel te bevorderen?

Het RAAK PRO Diadema-project hoopt deze vragen te beantwoorden en innovatieve oplossingen te bieden om de zee-egelpopulaties rond Saba en Sint Eustatius een boost te geven. Het project is een samenwerking tussen de Hogeschool Van Hall Larenstein, Stenapa, Saba Conservation Foundation, Wageningen Marine Research, Wageningen University, Caribbean Netherlands Science Institute (CNSI), University of Applied Sciences HZ, ISER

Caribe, Wortel Product Design en Golden Rock Dive Centre. Het project wordt gedeeltelijk gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en loopt tot en met 2023.

Belang van Diadema-zee-egels

Diadema zijn belangrijke herbivoren op Caribische koraalriffen. Zonder hen kunnen macroalgen snel groeien, koralen verstikken en het vestigen van jonge koralen voorkomen. Wereldwijd staan koralen al onder enorme druk als gevolg van veranderende omstandigheden, dus alles wat kan worden gedaan om hun algehele gezondheid te verbeteren, zal ongetwijfeld een significant verschil maken.

Het is nog steeds onduidelijk waarom Diadema-populaties moeite hebben gehad om te herstellen, hoewel er aanwijzingen zijn dat dit waarschijnlijk te wijten is aan een combinatie van lage vestiging op geschikte plekken en hoge predatiedruk op jonge zee-egels. Diadema maken een larvale fase door, waarin

ze ongeveer dertig dagen in het water drijven. Als kleine larven drijven ze in zeestromingen voordat ze zich uiteindelijk op het rif vestigen, waar ze een metamorfose ondergaan en de zee-egels worden zoals wij ze herkennen. Het doel van het RAAK PRO Diadema-project is om interventies te ontwikkelen die de vestiging van larven en de overleving van jonge zee-egels maximaliseren.

Lab- en veldonderzoek

In het VHL Marine Lab in Leeuwarden worden volwassen Diadema gestimuleerd om te paaien en worden bevruchte eitjes verzameld door de onderzoekers. Tijdens de eerste twee rondes van eierenverzameling (van 6 en 27 mei) hebben onderzoekers respectievelijk 10.000 en 40.000 eieren verzameld. Onderzoekers blijven de verzamelmethode verbeteren en op 16 juni werden maar liefst 6 miljoen eieren verzameld.

De eieren van de eerste twee rondes zijn al gevestigd op de bodem en ondergaan een metamorfose,

waarbij ze uitgroeien tot kleine zee-egels van ongeveer 1 millimeter. Diadema staan erom bekend moeilijk te kweken te zijn, dus dit is de eerste grote prestatie van het project. Aangezien volwassen Diadema elke twee weken kunnen paaien, zullen de larven nu worden gebruikt om de biochemische aanwijzingen te identificeren die verantwoordelijk zijn voor vestiging en metamorfose.

Tijdens het deel van het project dat in het Caribisch gebied wordt uitgevoerd, worden gevestigde zee-egels verzameld en gemeten met behulp van ‘vestigingsverzamelaars’. Dit zijn kleine platen van 10x10 cm die rond beide eilanden in de waterkolom hangen. Deze verzamelaars hebben al een significant verschil aangetoond in vestigingsdichtheden tussen locaties, waarbij de rekrutering varieerde van zeer hoog tot bijna niets. Daarnaast ontdekten ze dat de hoogste vestigingspercentages tussen de maanden mei en september lagen. Beide bevindingen zullen onderzoekers helpen te beslissen wanneer en waar ze ‘ondersteunende natuurlijke herstelactiviteiten’ willen gaan toepassen om de vestiging en overlevingskansen van Diadema-larven en jongen te helpen verbeteren.

Daarnaast worden veldonderzoeken uitgevoerd om de belangrijkste roofdiereën te identificeren. Dit zal helpen bij het ontwerpen van schuilplaatsen die zullen worden gebouwd en ingezet om de jonge zee-egels op het rif te beschermen. Een combinatie van een ‘vestigingsverzamelaar’ en schuilplek voor jonge zee-egels zal resulteren in de ‘Diadema Booster’, die hopelijk een succesvoller herstel van deze egels rond Saba en Sint Eustatius bevordert. Als dit lukt, zal dit project een toename van de

populaties van volwassen zee-egels mogelijk maken, samen met een algehele afname van macroalgen, wat leidt tot een betere koraalbedekking en gezondere riffen.

Na het eerste jaar van het project concludeerden onderzoekers dat sommige riffen een zeer hoge natuurlijke bezettingsgraad hebben en daarom een hoog potentieel hebben voor ondersteund natuurlijk herstel met behulp van de Diadema Booster. Op sommige riffen is natuurlijke vestiging echter laag of afwezig. Om Diadema-populaties op deze riffen te herstellen, willen de projectpartners een nieuw project starten met de nadruk op andere methoden om Diadema-populaties te herstellen, bijvoorbeeld de grootschalige productie en het uitplanten van jonge zee-egels. Geïnteresseerde organisaties worden aangemoedigd om contact op te nemen met de onderzoekers.

Internationale samenwerking

In juli deelden onderzoekers Alwin Hylkema en Tom Wijers van Van Hall Larenstein hun bevindingen tijdens een internationaal Diadema-restauratieseminar, georganiseerd door Healthyreefs, om kennisdeling binnen de regio te stimuleren. Tijdens dit seminar konden experts uit de gehele Cariben hun onderzoek laten zien en succesvolle methodes delen. De sleutel tot gezonde riffen is het behouden van een evenwicht tussen al zijn bewoners. Daarom is het herstel van belangrijke soorten, zoals de Diadema, van cruciaal belang om dit evenwicht te herstellen.

Voor meer informatie over het RAAK PRO Diadema-project kan men de website of Facebook volgen, of contact opnemen met projectleider Alwin Hylkema: alwin.hylkema@vhv.nl.

In het kort

Atrako

De politiecentrale op Bonaire kreeg vrijdag omstreeks 21.20 uur de melding dat er een atrako had plaatsgevonden bij een bar aan de Kaya Grandi. Twee onbekende mannen kwamen de bar binnen en namen onder meer contant geld mee. Direct hierna werd een onderzoek gestart en werd er in de omgeving gezocht. Zaterdagavond werd een eerste verdachte aangehouden; een man met initialen M.M.R.M (24). In de namiddag werd een tweede verdachte aangehouden; een man met initialen D.C.A. (18). Het onderzoek in deze zaak loopt en er wordt niet uitgesloten dat er meerdere aanhoudingen zullen plaatsvinden.

Gevalen

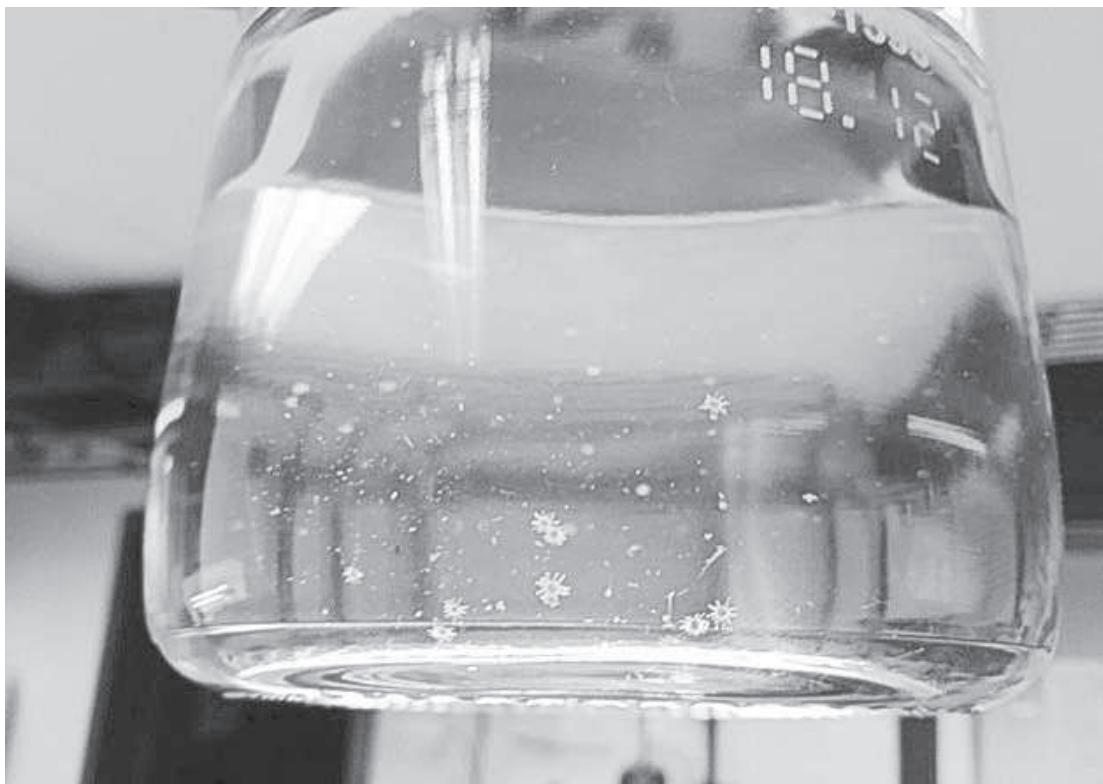
Op de Kaya Dialma vond vrijdag omstreeks 21.40 uur een ongeval plaats. De bestuurder van een scooter viel en raakte gewond. Oorzaak van de val is niet bekend. De bestuurder van de scooter is met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling.

Aangehouden

Een man met initialen N.A.H. (53) werd zaterdagavond aangehouden bij een appartementencomplex aan de Kaya J.N.E. Craane, wegens vernieling. In de nacht van zaterdag op zondag werd omstreeks 01.50 uur een man met initialen S.Y.P.S. aangehouden wegens diefstal.

Scooter gestolen

Zondag werd omstreeks 11.45 uur aangifte gedaan van diefstal van een scooter. De scooter stond bij een appartementencomplex aan de Kaya Sirena. De zaak wordt onderzocht.

Foto's: Tom Wijers

Euro

Lager

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen deden vandaag overwegend een stapje terug na de opmars een dag eerder. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent lager op 554,68 punten. De MidKap won 0,7 procent tot 834,62 punten, mede dankzij de koersspurt van PostNL. De beurs in Londen zakte 0,5 procent en Parijs verloor een fractie.

PostNL (plus 12 procent) was de grote winnaar bij de middelgrote bedrijven. De post- en pakketbezorger is positiever gestemd over de resultaten voor heel 2020 en gaat zijn dividenduitkering weer hervatten. Daarnaast geeft het bedrijf zijn werknemers een bonus van 250 euro vanwege het harde werk tijdens de coronacrisis. Door de virusuitbraak werd veel meer online besteld en daar profiteerde PostNL van. In juli krikte het bedrijf zijn winstprognose ook al op.

De euro was 1,1779 dollar waard, tegenover 1,1787 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 1,2 procent duurder op 39,70 dollar. Brentolie klom 1,3 procent in prijs tot 41,81 dollar per vat.

Tokio

Hoger

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw hoger geëindigd. De toonaangevende Nikkei in Tokio sloot 0,5 procent in de plus op 23.433,73 punten. Vooral onder de technologiebedrijven en in de chipsector werden winsten geboekt in navolging van de stevige koerswinsten bij Amerikaanse branche-noten. Telecomonderneming en techinvesteerder SoftBank dikte 2,4 procent aan en chip-bedrijf Screen Holdings klom 1,6 procent. Hino Motors kreeg er 6,2 procent bij. De All Ordinaries in Sydney won 0,4 procent na het besluit van de Australische centrale bank om de rente confrmale verwachting ongewijzigd te laten. De Australische goud-bedrijven Northern Stars Resources en Saracen Mineral Holdings kondigden aan te gaan fuseren en stegen rond 10 procent. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 0,8 procent hoger en de Kospi in Seoul steeg 0,2 procent. In Shanghai was de beurs nog gesloten vanwege de viering van de Gouden Week-vakantieperiode in China.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag kort na de openingsbel niet ver van hun slotstanden van een dag eerder gekomen. De Dow-Jonesindex noteerde in de eerste handelsminuten 0,2 procent hoger op 28.200 punten. De brede S&P 500 won een fractie tot 3410 punten en technologiegraadmeter Nasdaq leverde 0,1 procent in op 11.321 punten. Artsen van Donald Trump maakten gisteren bekend dat hij naar huis mocht, maar dat hij qua gezondheid nog niet helemaal uit de problemen was. Vrijdag zorgde de bekendmaking van zijn coronabesmetting nog voor een val van de aandelenmarkten, door de grote onzekerheid die het nieuws teweegbracht. Beleggers zullen bij de toespraak van Powell vooral aandacht hebben voor zijn opmerkingen over de nood van een extra steunpakket vanuit de Amerikaanse overheid. Een nieuw biljoenenpakket is mogelijk nodig, maar een politiek akkoord daarover tussen Democraten en Republieken lijkt nog ver weg. De farmaceuten Pfizer en BioNTech noteerden respectievelijk vlak en bijna 5 procent hoger.

IMF: Vooruitzichten wereldeconomie iets minder somber

WASHINGTON — De vooruitzichten voor de wereldeconomie zijn iets minder somber dan begin van de zomer. Dat heeft topvrouw Kristalina Georgieva van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) gezegd in een speech. Volgens haar ging het in het tweede en derde kwartaal mondiaal economisch gezien iets beter dan voorzien, waardoor nu een kleine opwaartse bijstelling van de prognose voor de wereldeconomie mogelijk is.

Eind juni voorzag het fonds voor dit jaar nog een klap van 4,9 procent voor de mondiale economie, gevolgd door een heropleving van 5,4 procent in 2021. Hoe de nieuwe ramingen precies uitpakken, maakt het IMF vol-

gende week bekend. Georgieva lichtte in haar speech slechts een tipje van de sluier op. Wel geeft ze aan dat het IMF voor volgend jaar nog steeds uitgaat van een ‘gedeeltelijk en ongelijmatig herstel’.

Georgieva benadrukt dat de coronasteun van overheden verspreid over de wereld en ingrepen door centrale banken de afgelopen maanden erg geholpen hebben. Volgens haar is er mondiaal voor ongeveer 12 biljoen euro aan steun verleend aan huishoudens en bedrijven. Maar sommige landen waren in staat meer te doen dan anderen, moet ze erkennen.

Schade voorkomen
“Voor veel geavanceerde economieën, waaronder de Verenigde

Staten en de eurozone, blijft de neergang buitengewoon pijnlijk, maar minder ernstig dan verwacht. China maakt een sneller dan verwacht herstel door”, geeft ze aan. “Anderen hebben nog steeds veel pijn, en sommige van onze herzieningen hebben een keerzijde. Opkomende markten en landen met lage inkomens en fragiele staten blijven in een precaire situatie verkeren.”

Volgens de IMF-topvrouw is het zaak dat overheden blijvende

schade van de crisis zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Ze waarschuwt voor ‘het risico van ernstige economische littekens als gevolg van banenverlies, faillissementen en de verstoring van het onderwijs’. Daarom is het bijvoorbeeld zaak dat landen niet te snel zijn met het terugschroeven van de coronasteun. Er is nog een lange weg te gaan, aldus Georgieva. In armere landen is het volgens haar daarnaast belangrijk om ook de oplopende schuld niet uit het oog te verliezen.

EU past zwarte lijst belastingparadijzen aan

BRUSSEL — De EU-ministers van Financiën hebben de Caribische eilanden Anguilla en Barbados toegevoegd aan de zwarte lijst van belastingparadijzen. De Kaaimaneilanden en Oman zijn eraf gehaald omdat ze hervormingen in hun belastingwetgeving hebben doorgevoerd, stellen ze.

Op de zwarte lijst, die in december 2017 voor het eerst werd opgesteld, staan alleen landen en gebieden buiten de Europese Unie. Het gaat om landen en regio’s waar de autoriteiten (bijna) geen vennootschapsbelasting heffen, niet transparant zijn en onwettelijk staan tegenover de strijd tegen belastingontwijking. Reeds op de zwarte lijst stonden Fiji, Amerikaans Samoa, Guam, de Amerikaanse Maagdeneilanden, Trinidad en Tobago, de Seychellen, Vanuatu, Samoa, Palau en Panama. De lijst wordt twee keer per jaar herzien. Van de landen wordt verwacht dat ze hun fiscale wetgeving aanpassen aan

Photo: Shutterstock

De Kaaimaneilanden werden in februari op de zwarte lijst gezet en nu weer verwijderd.

Europese eisen om risico’s als belastingontwijking en oneerlijke fiscale concurrentie aan te pakken. De Kaaimaneilanden, een Brits overzees gebied, werden in februari, nog

geen drie weken na de brexit, op de zwarte lijst gezet. Ontwikkelingsorganisatie Oxfam verwelkomt de toevoeging van Anguilla en Barbados, maar stelt dat de recente toevoeging

en nu weer verwijdering van de Kaaimaneilanden aantoont dat de lijst niet werkt. Volgens Oxfam hanteren de Kaaimaneilanden een vennootschapsbelasting van 0 procent.

Exportbedrijven verwachten impact coronacrisis tot ver in 2021

AMSTERDAM — De impact van de coronacrisis zal volgens drie op de vijf Nederlandse exportbedrijven nog tot ver in 2021 voelbaar zijn. Dat meldt kredietverzekeraar Atradius die samen met ondernemersorganisatie evofenedex onderzoek deed naar de effecten van de coronacrisis op de export. Voor de studie zijn honderden bedrijven ondervraagd.

De effecten van de crisis, zoals een oplopende werkloosheid en een stijging van het aantal faillissementen, zullen hun tol eisen, verwacht directeur Bart Jan Koopman van ondernemersorganisatie evofenedex. “Ontslagrondes die door bedrijven als KLM, Shell, BAM en Tata Steel zijn aangekondigd, zijn een teken aan de wand.” Een meerderheid van de exporteurs gaf aan dat de coronacrisis al duidelij-

k een negatieve invloed op de resultaten heeft gehad het afgelopen halfjaar. Bij de ondervraagde Nederlandse exportbedrijven is de omzet in die periode gemiddeld met bijna een derde (28 procent) gedaald. Over heel 2020 verwachten exporteurs een omzetzdaling van rond de 23 procent.

Faillissementen
De daling van de vraag naar Nederlandse producten en diensten kan nog sterker wor-

den als de overheidssteun in landen die in zwaar weer verkeren, afloopt. Algemeen directeur Tom Kaars Sijpesteijn van Atradius Nederland wijst erop dat het aantal faillissementen in omringende landen relatief lager lag dan in Nederland het afgelopen halfjaar. “Dat is deels te verklaren doordat landen als Spanje, Frankrijk en België wetten hebben aangenomen die insolventieprocedures tijdelijk bevriezen of faillissementen niet-ontvankelijk verklaren. Als deze maatregelen wegvallen, kunnen veel bedrijven alsnog omvallen, wat negatieve gevolgen zal hebben voor de Nederlandse export.”

Van de ondervraagde bedrijven verwacht 14 procent juist

een positieve impact van de coronacrisis op hun bedrijfsvoering. Deze profiterende bedrijven schatten dat ze over heel 2020 een omzetsijging kunnen realiseren in met name de land- en tuinbouw, visserij, voeding, drank en tabak bovengemiddelde omzetten draaien. Ook de logistieke dienstverlening en consumentenproducten zoals elektronica en spelletjes, presteerden beter. Nog een positieve noot uit het onderzoek is dat de meeste van de ondervraagde bedrijven verwachten dat hun bedrijfsomvang na de crisis hetzelfde zal zijn als daarvoor.

‘Horecapersoneel test het vaakst positief’

AMSTERDAM — Van alle horecamedewerkers die zich vanaf juni lieten testen op corona, heeft één op de twintig het virus opgelopen. Daarmee is de horeca de beroepsgroep met het hoogste percentage positieve tests. Dat meldt BNR op basis van analyses die het maakte van cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Vakbond FNV Horeca zegt de cijfers serieus te nemen, maar ze ook in perspectief te plaatsen.

“Een groot deel van het horecapersoneel is jong, en komt elkaar ook op andere plekken tegen, bijvoorbeeld thuis”, zegt FNV-bestuurder Edwin Vlek. “Het wil dus niet zeggen dat zij ook daadwerkelijk besmet zijn geraakt in de horeca.”

Ook vraagt Vlek zich af hoe representatief de cijfers zijn. “Wie besmet is geraakt, moet aangeven in welke sector hij of zij werkt. Op dat lijstje van beroepsgroepen van het RIVM staat ook een grote groep waarvan niet te ach-

terhalen is in welke sector die besmette persoon werkt, waardoor het een scheve vergelijking is”, zegt Vlek. “Daarbij, wanneer het aantal besmettingen van horecapersoneel wordt vergeleken met het totale aantal besmettingen in Nederland, valt het erg mee. De meeste besmettingen worden nog steeds herleid naar thuissituaties.”

Geen oorzaak
Toch neemt de vakbond het signaal serieus en wil het er alles aan doen om het virus

verder in te dammen. “Wij dringen er bij de horeca op aan om het advies van de overheid over te nemen en werknemers en gasten een mondkapje te laten dragen en de 1,5 meter afstand te blijven houden. We willen mondkapjes niet verplichten, omdat we vertrouwen op de moraal en het gezonde verstand van mensen.”

Brancheorganisatie Koninklijke Horeca Nederland (KHN) zegt vandaag dat de horeca ‘onderdeel van de oplossing is, geen oorzaak van het probleem’. Volgens KHN is het in de horeca juist veilig en is er slechts een besmettingskans van 0,001 procent. “Horecaondernemers en hun medewerkers volgen strenge protocollen en doen er dagelijks alles aan om hun gasten een veilige en gastvrije ervaring te bieden.”

‘Voordracht Elderson bij ECB belangrijk voor Nederland’

TILBURG — De voordracht van de Nederlandse Frank Elderson tot lid van de directie van de Europese Centrale Bank (ECB) is ‘heel erg belangrijk voor Nederland’. Dat vindt emeritus hoogleraar Financiële economie Sylvester Eijffinger. Volgens de econoom zal de ‘Duits-Nederlandse opvatting van monetaire stabiliteit’ hierdoor beter vertegenwoordigd zijn bij de centrale bank in Frankfurt.

“Formeel moet Elderson daar natuurlijk het belang van de eurozone verdedigen”, erkent Eijffinger, die vrijdag zijn afscheidsrede houdt bij Tilburg University. Maar Elderson kan daar volgens hem door zijn Nederlandse opvattingen toch een verschil maken. Omdat belangrijke beslissingen in Frankfurt altijd genomen worden door de directie en de centralebankpresidenten van de eurolanden, zou Nederland daar in de visie van Eijffinger straks als het ware twee stemmen hebben: die van Elderson en die van de president van De Neder-

landsche Bank (DNB) Klaas Knot.

De econoom wijst erop dat de ECB juist bezig is met een herziening van de eigen strategie. “Dat is tien jaar niet gebeurd. Het is heel erg belangrijk dat de discussie bij de ECB nu op de juiste wijze wordt gevoerd en Elderson kan daarbij optreden als verbinder.” Eijffinger kent Elderson al lang en vindt hem een hele geschikte kandidaat. “Hij is heel breed. Zowel monetair beleid als banktoezicht beheerst hij goed. Ook heeft hij een prettige persoonlijkheid.”

De topbaan voor Elderson bij de ECB is overigens nog niet helemaal een gelopen race. Elderson heeft het vertrouwen van de Eurogroep. Maar het Europees Parlement, dat al jaren aandringt op meer vrouwen in het ECB-bestuur, zou nog dwars kunnen liggen. Als Elderson wordt benoemd is hij de eerste Nederlander in het ECB-bestuur na Wim Duisenberg. Die werd in 1998 de eerste president van de Europese Centrale Bank en bleef aan tot in 2003.

NEW YORK			AMSTERDAM			
6-Oct			6-Oct			
DOW JONES	28,182.42	0.12%	AEX	555.38	-0.46%	
S&P 500 INDEX	3,404.74	-0.11%	ARCELOMITTAL	11.94	0.59%	
NASDAQ	11,300.40	-0.28%	AEGON NV	2.55	6.13%	
AMAZON.COM INC	3,147.62	-1.61%	KONINKLIJKE AHOL	24.95	-1.34%	
APPLE INC	114.99	-1.30%	AKZO NOBEL	88.32	-0.67%	
BAIDU INC-SP ADR	126.10	1.12%	ASML HOLDING NV	317.20	-0.95%	
BERKSHIRE HATH-B	211.33	-0.49%	DSM (KONIN)	141.45	-2.52%	
BOEING CO/THE	166.39	-2.81%	HAL TRUST	112.00	0.00%	
CITIGROUP INC	45.54	1.40%	HEINEKEN NV	77.02	0.71%	
COCA-COLA CO	49.57	0.38%	ING GROEP NV	6.61	4.97%	
COSTCO WHOLESALE	360.45	0.52%	KPN (KONIN) NV	2.14	0.57%	
WALT DISNEY CO	122.70	-0.54%	KONINKLIJKE PHIL	40.20	-1.80%	
3D SYSTEMS CORP	5.47	9.62%	RANDSTAD NV	45.78	0.75%	
EBAY INC	51.23	-1.04%	ROYAL DUTCH SH-A	10.98	2.56%	
FACEBOOK INC-A	262.60	-0.77%	TOMTOM NV	6.69	1.67%	
GENERAL ELECTRIC	6.49	1.25%	TOTAL SE	29.52	2.30%	
ALPHABET INC-A	1,466.31	-1.11%	UNILEVER NV	51.84	-0.96%	
HP INC	19.33	0.10%	W.P. STEWART HOL	633.70	0.18%	
HOME DEPOT INC	280.23	-0.66%				
INTEL CORP	52.28	1.13%	SCOTIA FUNDS		5-Oct	
JOHNSON&JOHNSON	147.81	-0.28%	MONEY MARKET		13.5973	0.00%
MICROSOFT CORP	208.14	-1.06%	US DOLLAR BOND		3.0065	-0.09%
PROCTER & GAMBLE	139.92	0.38%	GLOBAL EQUITY		3.1062	1.47%
ROYAL DUTCH-ADR	25.68	1.04%	US EQUITY		17.8170	1.65%
STARBUCKS CORP	88.73	0.29%	CANADIAN EQUITY		2.7266	1.10%
TWITTER INC	46.50	-1.72%	FUNDS		5-Oct	
WALMART INC	141.60	-0.14%	BGF CONT EUR FLEX		36.94	1.71%
EXCHANGE TRADED FUND			BGF EMKT BOND		18.89	0.32%
6-Oct			BGF FIX INC GBL OP		15.23	0.00%
ALERIAN MLP - AMLP	20.85	-0.24%	BGF GBL ALLOCATION		65.93	0.64%
ISH GBL HY BD - GHYG	48.39	0.15%	BGF USD CORE BOND		18.24	-0.11%
ISH IB0XX HY BD - HYG	84.63	0.20%	BGF USD HI YIELD BND		35.74	0.06%
ISH SELECT DIV - DIVY	85.34	1.30%	TEMPLETON GBL BND		24.21	-0.33%
ISH MSCI EMKT - EEM	44.82	0.53%	TEMPLETON ASIAN SM		48.04	1.41%
ISH MSCI PAC - EPP	41.44	-0.16%	CURRENCIES		6-Oct	
ISH RUSSELL - IIVV	199.64	0.09%	YEN/USD		105.6400	-0.10%
ISH S&P 500 - SPY	233.26	-0.29%	EUR/USD		1.1780	-0.03%
ISH EUROPE - IEV	42.72	-0.44%	CAN/USD		1.3275	0.09%
INVESCO QQQ TRUS	278.88	-0.46%	GBP/USD		1.2947	-0.25%
INVESCO DB COMMO	13.18	0.84%	COMMODITIES		6-Oct	
SPDR S&P INT DIV-DWIX	34.18	-0.29%	OIL WTI		40.34	2.86%
SPDR S&P MID 400	357.56	0.81%	GOLD		1905.86	-0.40%
SPDR S&P 600 SMA	64.64	1.34%	SILVER		23.94	-1.82%
VANGUARD REIT - VNQ	82.46	0.07%	WHEAT		594.50	1.75%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	49.52	0.30%				
Source Bloomberg						

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottgatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

WOENSDAG 07 OCT 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostzuidoost tussen 20 en 30 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	37°	20 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:30	18:26	10 v/d 10	
WOENSDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 20 en 28 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	32°	20 km/u	40%
Maansopgang	Maansondergang		
22:41	11:52		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen Dinsdag 06 Okt 2020		
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken	
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas	
	Botica Aloë	
	584-4606	
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad	
Centro Medico	Botica Paradera	
San Nicolaas	588-6638	
Dr. v/d Linden		

Oplossing sudoku 6 oktober

9	4	5	8	6	7	3	2	1
7	2	1	9	3	4	6	8	5
8	6	3	2	5	1	7	9	4
3	5	8	4	1	9	2	7	6
6	7	9	5	8	2	1	4	3
4	1	2	6	7	3	8	5	9
1	3	4	7	2	5	9	6	8
2	9	6	1	4	8	5	3	7
5	8	7	3	9	6	4	1	2

BVN			
15:30	Sesamstraat	07:35	NOS Journaal
15:45	NOS Jeugdjournaal	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
15:50	Het Klokhuis	08:05	Het Coronavirus: Feiten en labels
16:05	Beste Vrienden Quiz		Het A-Woord
16:25	Blokken	09:00	Wie kent mij nog?
16:55	Thuis	09:45	Op1
17:20	EenVandaag	09:55	Nieuwsuur
17:45	Dagelijkse Kost	10:50	Weerbericht Amerika/Caribiën
18:00	VRT Journaal	11:30	Opsporing Verzocht Internationaal BVN
18:45	De Vooravond		Iedereen beroemd
19:35	NOS Journaal	11:35	VRT Journaal
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	12:00	Vandaag
20:05	Het Coronavirus: Feiten en labels	12:30	Thuis op Zuid
21:00	Het A-Woord	13:20	NOS Journaal
21:45	Wie kent mij nog?	14:05	BinnensteBuiten
21:55	Op1	14:25	Tijd voor MAX
22:50	Nieuwsuur	14:50	Sesamstraat
23:30	Weerbericht Amerika/Caribiën	15:30	NOS Jeugdjournaal
23:35	Opsporing Verzocht Internationaal BVN	15:50	Het Klokhuis
23:40	Iedereen beroemd	15:55	De vloer op Jr
		16:10	Blokken
		16:25	Thuis
		16:55	EenVandaag
		17:20	Dagelijkse Kost
		17:45	VRT Journaal
		18:00	De Vooravond
		18:50	NOS Journaal
		19:40	Weerbericht Europa/Afrika
		20:00	Tussen Kunst en Kitsch
		20:05	Cel Vermiste Personen
		20:55	Wie kent mij nog?
		21:40	Op1
		21:50	Nieuwsuur
		22:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:30	De vloer op
		23:55	Iedereen beroemd

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raissa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Pasta Veggie Salad

By Chef Vincent Pellegrini
www.chefvincentpellegrini.com

INGREDIENTS

- 2 cups of macaroni pasta
- 1 1/2 cups of broccoli florets
- 4 tablespoons of kalamata olives
- 1 cup of cherry tomatoes, cut in halves
- 1/2 cup of yellow corn
- 1 cup of zucchini, cubed
- 3 tablespoons of olive oil
- The juice of a medium lemon
- Salt and Pepper to taste

INSTRUCTIONS

- In a medium pan over medium heat, add 4 cups of water and bring to a boil.
- Add the broccoli florets and cook until tender. About 3 minutes. Remove from the water and take to the refrigerator to cool down.
- On the same pan that you cooked the broccoli bring the water to a boil again and add the pasta. Cook the macaroni pasta accordingly to the package. When ready, remove from the water and drain well. Place in a medium container and add a tablespoon of olive oil. Mix and place in the refrigerator for cool down while you prepare the other ingredients.
- Cut tomato cherry and kalamata olives in halves, place them in a medium bowl. Add the yellow corn.
- Cut the zucchini into 1/2 inch slices and add to the bowl.
- Remove the broccoli and pasta from the refrigerator and add to the other ingredients.
- Mix well to combine. Add the remaining Olive oil, the lemon juice, salt, and pepper to your taste.
- Mix and Serve! Enjoy.

WHO waarschuwt voor ‘coronamoeheid’ in Europa

KOPENHAGEN — Steeds meer Europeanen zijn de beperkende maatregelen tegen het coronavirus zat en kampen met ‘pandemiemoetheid’. Directeur Europa van Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) Hans Kluge geeft overheden daarom het advies goed naar hun inwoners te luisteren en samen een oplossing te vinden.

De afgelopen acht maanden sinds de uitbraak van het virus hebben burgers ‘enorme offers’ gebracht, zegt de Belg in een verklaring. “Dat heeft ons allemaal uitgeput.” Het is in

deze omstandigheden volgens hem normaal je apathisch of gedemotiveerd te voelen. Uit sommige overzichten die hij heeft gekregen blijkt dat tot wel 60 procent van de be-

volking vermoeidheidsverschijnselen vertoont. Als het beleid om het virus terug te dringen echt effectief wil zijn moet dat worden erkend, aldus Kluge.

Als voorbeeld gaf hij een project in Denemarken waar studenten werden betrokken bij het verzinnen van maatregelen waardoor ze weer naar de universiteit kunnen. En Turkije probeert via peilingen op sociale media

een beter begrip te krijgen van mensen die beperkende maatregelen negeren.

Met de feestdagen in het vooruitzicht is het zaak nieuwe manieren te vinden om de vermoeidheid tegen te gaan, aldus Kluge. Moslims in Europa gaven tijdens de ramadan volgens hem het goede voorbeeld met virtuele vieringen en het laten thuisbezorgen van maaltijden.

President Trump noemt Covid-19 minder dodelijk dan griep

WASHINGTON — De Amerikaanse president Trump noemt het coronavirus voor de meeste bevolkingsgroepen minder dodelijk dan de griep. Trump doet dat in een tweet waarin hij waarschuwt voor het komen de griepseizoen.

Elk jaar sterven veel mensen, soms meer dan 100.000, aan de griep, en dat ondanks een vaccin, twittert hij. “Gaan we ons land op slot gooien? Nee, we hebben er mee leren leven, net zoals we leren leven met Covid, in de meeste populaties veel minder dodelijk!!!”

De tweet van Trump volgt ruim een half etmaal na

zijn ontslag uit het ziekenhuis, waar hij vrijdag was opgenomen omdat hij was besmet met het coronavirus. Volgens de artsen heeft hij vooruitgang geboekt, maar is verdere behandeling nodig.

De Amerikaanse gezondheidsinstantie CDC schat dat er de afgelopen tien jaar in de Verenigde Staten ongeveer 359.000 mensen aan de griep bezweken, van 12.000 in het seizoen 2011-2012 tot 61.000 personen in het griepseizoen 2017/2018. Door het coronavirus dat nu grote delen van de wereld teistert, stierven in de VS tot nu toe 215.000 personen. Het gaat hier om geregistreerde coronadoden.

App CoronaMelder zaterdag uitgerold

DEN HAAG — De app CoronaMelder wordt zaterdag 10 oktober landelijk geïntroduceerd. Dat laat minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid) weten. De wet over de app werd vandaag aangenomen in de Eerste Kamer. De Tweede Kamer stemde er begin september al mee in.

De app vertelt de gebruiker wanneer deze ten minste vijftien minuten dicht in de buurt is geweest van een besmet persoon. Die laatste moet dat dan wel samen met de GGD aangeven in de app. Het gebruik van de app is vrijwillig, heeft De Jonge de afgelopen tijd benadrukt. Daarnaast worden er geen persoonsgegevens opgeslagen.

De app werd de afgelopen tijd in vijf regio's in Nederland getest. Daar konden mensen die positief op corona testten via de app andere mensen waarschuwen. Vanaf zaterdag kan iedereen er gebruik van maken. De Jonge vindt het ‘mooi dat het gebruik van de CoronaMelder door beide Kamers wordt omarmd’.

In een aantal andere landen wordt al gebruikgemaakt van een soortgelijke app. “We moeten alles op alles zetten om verspreiding van het virus de kop in te drukken”, zegt De Jonge. “De app kan daarin een belangrijke rol spelen, hoog tijd om die nu ook in Nederland te gaan inzetten.”

Mensen die via de app een melding krijgen, worden geadviseerd tien dagen thuis te blijven, en zich te laten testen als ze klachten hebben. Sinds het begin van de test is de app 1,3 miljoen keer gedownload, aldus het ministerie van Volksgezondheid.

Software-pionier McAfee opgepakt voor belastingontduiking

WASHINGTON — De Brits-Amerikaanse softwarepionier John McAfee is in Spanje gearresteerd voor belastingontduiking. Dat heeft het Amerikaanse ministerie van Justitie bekendgemaakt.

De 75-jarige McAfee wordt ervan beschuldigd dat hij geen belastingaangiften heeft ingediend van 2014 tot en met 2018 en dat hij bezittingen heeft achtergehouden, waaronder vastgoed, een jacht en een auto. De aanklacht werd openbaar gemaakt nadat hij was opgepakt. Hij wordt vastgehouden in afwachting van uitlevering, liet het ministerie weten.

Volgens de aanklagers heeft McAfee miljoenen dollars verdiend aan het promoten van cryptomunten, het houden van lezingen, adviesopdrachten en aan de verkoop van de rechten van zijn levensverhaal voor een documentaire. Daarover heeft hij geen belasting betaald. Hij kan daarvoor maximaal vijf jaar gevangenisstraf krijgen, als hij wordt veroordeeld voor belastingontduiking.

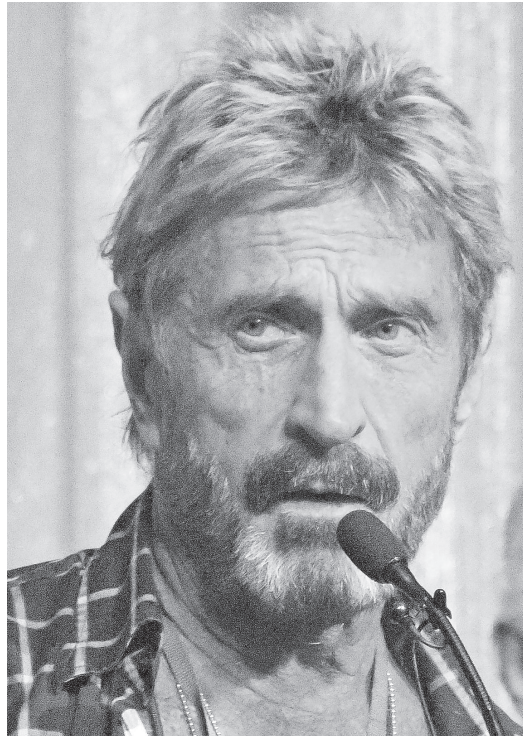

Foto: nla.wikipedia.org

Spanje 1ste West-Europese land met meer dan 800.000 gevallen

MADRID — Spanje is het eerste West-Europese land met meer dan 800.000 coronagevallen. Het aantal gemelde besmettingen steeg gisteren met 23.480 naar ruim 813.000. Alleen Rusland heeft meer infecties, en daarnaast meerdere landen buiten Europa.

Het aantal coronadoden in Spanje bedraagt inmiddels 32.225. Het dagelijkse aantal doden ligt weer op het

niveau van begin mei, maar nog niet op het recordniveau van eind maart, toen elke dag bijna 900 mensen

bezweken. Het land ging maandenlang op slot om de verspreiding van het longvirus in te dammen. Omdat door versoepelingen in sommige steden het aantal besmettingen weer snel stijgt, wordt daar weer een beperkte lockdown van kracht.

Protesten in Indonesië tegen nieuwe arbeidswet

JAKARTA — Duizenden Indonesiërs zijn vandaag de straat opgegaan uit protest tegen een nieuwe arbeidswet, die onder meer voorziet in langere werktijden en het mes zet in ontslagvergoedingen en pensioenen. De protesten komen een dag voor een driedaagse staking die de vakbonden hebben aangekondigd.

Vooraf in industriële regio's rond hoofdstad Jakarta wordt gedemonstreerd tegen de plannen die de regering noodzakelijk acht om investe-

ringen aan te trekken en banen te creëren. De politie heeft betogers die wilden demonstreren bij het parlement in Jakarta tegengehouden.

Veel demonstranten dragen wel mondkapjes, maar nemen maar weinig afstand in acht. In Indonesië werden maandag 3622 nieuwe besmettingen met het coronavirus gemeld.

De wet moet nog worden ondertekend door president Joko Widodo, maar dat is naar verwachting een formaliteit.

Biden hekelt relativerende opmerkingen van Trump over coronavirus

WASHINGTON — Joe Biden, de Democratische presidentskandidaat, heeft kritiek geuit op de opmerkingen van de Amerikaanse president Trump, waarin hij zijn volgers oproept niet bang te zijn voor het coronavirus. “Laat het je leven niet beheersen”, zei Trump nadat hij zelf positief was getest en enkele dagen in het ziekenhuis had doorgebracht.

Biden zei bezorgd te zijn door de woorden van zijn rivaal, die er volgens hem op neer komen dat ‘Amerikanen niet zo bezorgd moeten zijn’. “Je hebt ongeveer 1000 mensen per dag die besmet raken. Dat is een significante bezorgdheid. Ik hoop dat niemand hieruit de boodschap oppikt dat het geen probleem is. Het is een serieus probleem. Het is een internationale pandemie.” De Democratische presi-

dentskandidaat vertelde tijdens een bijeenkomst in Miami georganiseerd door *NBC News* dat hij ‘heel blij’ was dat het weer redelijk goed ging met president Trump. Ook zei Biden dat hij niet echt verrast was dat Trump besmet was geraakt.

Juiste les
“Ik zou hopen dat de president, omdat hij dat heeft meegemaakt – en ik ben blij dat het hem weer beter gaat

– de juiste les communiceert aan het Amerikaanse volk, namelijk dat mondkapjes verschil maken”, zei Biden.

In een videoboodschap die Trump via Twitter verspreidde riep hij de Amerikanen echter op ‘naar buiten te gaan’ en beloofde hij dat het vaccin er ieder moment aankomt.

Dat de president zijn mondkapje afdeed bij zijn terugkeer in het Witte Huis kon ook op weinig begrip rekenen bij Biden. “Wat is toch dat macho-ding van ‘ik ga geen mondkapje dragen’, reageerde de Democraat. “Wees patriottisch, in hemelsnaam.”

Europese rechter: ‘Sleepnet’ alleen bij hoge uitzondering

LUXEMBURG — Het ongericht verzamelen van telefoon- en internetgegevens is strijdig met Europese privacyregels. Landen mogen niet van telefoon- of internetaanbieders vragen om zogeheten metadata in bulk te bewaren of te delen, heeft het Europees Hof van Justitie bepaald.

Het hof moest zich over de kwestie buigen omdat België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hun inlichtingendiensten wél toegang willen geven tot deze gegevens over bijvoorbeeld gesprekspartners en verzendlocatie. Ze willen die, uit voorzorg, grootscheeps verzamelen om ze later te kunnen gebruiken voor het opsporen en volgen van terroristen en criminelen. Het EU-recht laat het al-

gemeen gebruik van zo'n ‘sleepnet’ niet toe, oordeelt het hof. Maar als de veiligheid van een land ernstig in gevaar is, kan de overheid wel tijdelijk opdracht geven voor het ongericht verzamelen van deze gegevens. Dat mag dan niet langer duren dan strikt noodzakelijk. Bovendien moet een rechter of onafhankelijke instantie toezicht houden. Voor het grootscheeps verzamelen en bewaren van IP-adressen, de

code waaraan een computer is te herkennen, ziet het hof wel ruimte.

Sleepwet

Sommige EU-landen houden vol dat ze zelf over de nationale veiligheid gaan en de privacyregels in zulke gevallen niet gelden. Maar daarin gaat het hof niet mee.

Over het lukraak verzamelen van gegevens over telefoon- en internetverkeer door inlichtingendiensten woedt al jaren een verhit debat. In Nederland laaide dat onder meer op rond het referendum twee jaar geleden over de inlichtingenwet die in de volksmond ook wel ‘sleepwet’ of ‘aftapwet’ is gaan heten.

Turkije betwijfelt nut wapenstilstand Nagorno-Karabach

BAKOE — Turkije heeft vraagtekens bij het nut van een wapenstilstand in Nagorno-Karabach waar de Verenigde Staten, Rusland en Frankrijk weer toe opriepen. Armenië en Turkije's bondgenoot Azerbeidzjan zijn sinds tien dagen weer in gevecht in de omstreken enclave waar vooral etnische Armeniërs wonen.

“Deze twee landen op gelijke voet plaatsen, betekent het belonen van de bezetter”, zei de Turkse minister van Buitenlandse Zaken Mevlüt Çavuşoğlu op bezoek in de Azerbeidzjaanse hoofdstad Bakoe. “De wereld moet aan de kant staan van degene die in zijn recht staat, namelijk Azerbeidzjan.”

De Turkse minister vroeg zich af wat er na een wapenstilstand zou gebeuren. Armenië is daartoe wel bereid, maar de regering van Azerbeidzjan wil er pas over denken als Armeense troepen zich terugtrekken. Volgens Çavuşoğlu zijn er geen oplossingen voorgesteld waarbij Armenië zich terugtrekt uit de enclave die officieel bij Azerbeidzjan hoort. NAVO-topman Jens Stoltenberg riep Turkije in Ankara op zijn invloed in Azerbeidzjan aan te wenden om kalme te brengen in het conflict. Armeense functionarissen melden dat er 21 militairen in het gebied om zijn gekomen, waarmee het totaal op 244 komt. Dat is los van de burgerslachtoffers waar beide zijden melding van maken.

Verkiezingsuitslag Kirgizië nietig verklaard

BISJKEK — De uitslag van de verkiezingen afgelopen zondag in Kirgizië is nietig verklaard. Dat heeft de verkiezingscommissie van het land vandaag volgens lokale media bekendgemaakt. In het land zijn rellen uitgebroken na de stembusgang. Tegenstanders van de pro-Russische president Sooronbaj Jeenbekov verzetten zich tegen de uitslag.

Zeker tien politieke partijen riepen op tot een herhaling van de stembusgang nadat er op grote schaal stemmen zouden zijn gekocht. Onder druk van de demonstraties bood ook Jeenbekov aan de verkiezingsuitslag te schrappen.

Demonstranten bezetten onder andere het parlement- en regeringsgebouw in hoofdstad Bisjkek. Diverse oppositiegroepen verklaarden dat zij de macht van Jeenbekov hadden overgenomen.

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333

Premier Johnson: Ik was te dik

De Britse premier Boris Johnson zegt dat hij te dik was toen hij ernstig ziek werd door corona. Doordat hij met overgewicht kampte, zou hij er slechter aan toe zijn geweest. Johnson is inmiddels afgevallen. Hij verloor naar eigen zeggen bijna 12 kilo. “En ik ga door met dat dieet”, aldus de Britse premier. In een onlinespeech voor zijn

partij sprak hij over zijn besmetting en noemde het een nare ervaring. Het zou vooral zo slecht zijn gegaan omdat hij een veelvoorkomende onderliggende aandoening had, zei Johnson: “Ik moet het toegeven. Ik was te dik.” Johnson moest begin april in het ziekenhuis worden opgenomen na een coronabesmetting. Hij lag korte tijd op de intensive care.

Aandacht voor Week tegen Eenzaamheid

Koning Willem-Alexander heeft gistermiddag in Leiderdorp aan de biljarttafel gepraat over het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen. Hij deed dat tijdens een werkbezoek aan het project ‘Tijd voor Krijt’. Dit project is in het leven geroepen door de Koninklijke Nederlandse Biljartbond (KNBB) om mensen vanaf 55 jaar met elkaar in contact te brengen en maakt onderdeel uit van ‘De Derde Helft’ van het Ouderenfonds. Met zijn bezoek wilde de koning de aandacht vestigen op de Week tegen Eenzaamheid die nog tot donderdag 8 oktober loopt. De koning, die bij het bezoek

deels een mondkapje ophad, pakte de keu niet zelf op. Biljarten had hij sinds zijn diensttijd bij de Koninklijke Marine niet meer gedaan, zo verontschuldigde hij zich bij de 70-plussers die bijeen waren gekomen om op een aangepast en mobiel biljart te spelen. Het gaat daarbij niet per se om het biljarten, maar om de gezelligheid en het onderlinge contact.

Willem-Alexander praatte ook met vertegenwoordigers van onder meer het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Nationaal Ouderenfonds over de verschillende manieren waarop eenzaamheid bij met name ouderen kan worden tegengegaan.

Diepvriestaartenbakker Maître Paul is failliet

Diepvriestaartenbakker Maître Paul uit Tilburg is door de rechter failliet verklaard. Wat precies de oorzaak is van het faillissement en of er kansen zijn voor een doorstart, wordt nog onderzocht. Het bankroet is inmiddels opgenomen in het Nederlandse insolventieregister. Volgens Van Logtestijn werd er al jaren verlies geleden bij de onderneming. Vandaar dat Chateraisé een vordering van vele miljoenen zou hebben uitstaan bij Maître Paul. Hij kon tegenover de krant nog niet aangeven waar dat door komt. Een jaar geleden woedde er nog een grote brand bij het bedrijf. Ook de coronacrisis speelt mogelijk een rol.

Maître Paul ontstond in 1984 toen Albert Heijn een eigen bakkerij liet fuseren met een andere bakkerij. Later maakte het bedrijf enige tijd deel uit van het Zwitserse voedingsconcern Nestlé. Sinds 2012 is Maître Paul in Japanse handen. Elke dag verlaten meer dan 40.000 gebakspullen en 120.000 tompoucen de bakkerij.

Nobelprijs Natuurkunde naar onderzoekers zwarte gaten

De Nobelprijs voor Natuurkunde is dit jaar voor de helft toegekend aan de Brit Roger Penrose en de andere helft gaat naar de Duitser Reinhard Genzel en de Amerikaanse Andrea Ghez. Ze krijgen de prijs voor hun onderzoek naar zwarte gaten in de ruimte. Penrose ontwikkelde wiskundige methoden om de relativiteitstheorie van Albert Einstein te onderzoeken. Genzel en Ghez ontdekten de invloed van zwarte gaten op de banen van sterren.

Zwarte gaten zijn gebieden in de ruimte waar de zwaartekracht zo sterk is dat niets eraan kan ontsnappen, zelfs licht niet.

De Nobelprijs bedraagt 10 miljoen Zweedse kronen, omgerekend bijna een miljoen euro. Penrose krijgt de helft van dat bedrag, Genzel en Ghez verdelen de andere helft. Het geld komt uit de erfenis van de Zweedse za-

kenman Alfred Nobel, die schatrijk werd met de ontwikkeling van explosieven, waaronder het door hem uitgevonden dynamiet.

Een van de ondernemingen van Nobel fuseerde in 1994 met het Nederlandse Akzo, waardoor AkzoNobel ontstond.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. “mensen”.

Mensen

Succesvolle virtuele eindpresentatie

Het Instituto pa Formashon den Enfermeria (IFE) heeft recent, met een eindpresentatie door zeven verpleegkundigen, voor een primeur getekend. Het was voor het eerst dat het opleidingsinstituut een virtuele eindpresentatie hield. IFE startte in oktober 2018 met de specialistische opleiding tot oncologieverpleegkundige. Na het doorlopen van het gehele traject, waarin ook de transitie van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) naar het Curaçao Medical Center (CMC) plaatsvond, hebben zeven verpleegkundigen de opleiding kunnen afronden. De afronding bestond uit een virtuele presentatie van hun eindverslag. IFE koos hiervoor om het risico op besmetting met het coronavirus te beperken. De zeven kandidaten presenteerden hun eindverslag succesvol online en dit vond plaats onder het toezicht van de IFE-directie en -examencommissie. De zeven verpleegkundigen zijn: Shuniska Bernadina, Elmira Leito, Nohemin Leito, Lowella Koenraad, Hellen Misiekaba, Myshaira Ramazan en Lishaira Rojer. De IFE-directie, de staf en het personeel feliciteren de verpleegkundigen van de afdeling Oncologie van het CMC en wensen hen succes in hun verdere loopbaan. Op de fotocombinatie IFE-directrice Xiomahara Schotborgh tijdens de bekendmaking van de uitslag van het examen en oncologieverpleegkundige Elmira Leito.

Honderdduizenden spreeuwen trokken weer over het land

Tijdens de internationale teldag van trekvogels zijn zaterdag in het land ruim 354.000 spreeuwen geteld, meldt Vogelbescherming Nederland. Ook werden veel vinken signaleerd (ruim 140.000) en graspiepers (bijna 30.000). Vogelaars zaten

op 140 telposten verspreid over het hele land om de jaartrek van de vogels in kaart te brengen. De afgelopen 25 jaar was de spreeuw meestal de meest getelde vogel. Alleen in 2014 werden er meer gezien. De spreeuw is nu al massaal op

de wiken. Het hoogtepunt van de trek is meestal eind oktober. Dan zijn vaak grote spreeuwenwolken in de avondscherming te bewonderen. Opvallend dit jaar is het aantal boerenzwaluwen dat werd geteld, bijna 8000. Vermoedelijk hebben de boerenzwaluwen een lang broedseizoen gehad met meerdere legfels, waardoor de trek naar zuidelijk Afrika laat op gang is gekomen. In heel Europa trokken zaterdag vogelaars erop uit om de vogels te zien vliegen tijdens de najaarstrek. De vogeltelling in Nederland wordt door Vogelbescherming Nederland gecoördineerd als onderdeel van de Euro Birdwatch, waaraan in heel Europa en Centraal Azië ruim veertig landen meedoen.

Gynaecoloog verwekte donorkinderen met eigen sperma

De inmiddels overleden Zwolse gynaecoloog Jan Wildschut van het toenmalige Sophia ziekenhuis Zwolle (nu: Isala) heeft tussen 1981 en 1993 voor zeker zeventien kinderen zijn eigen sperma gebruikt voor inseminaties zonder dat de wensouders dat wisten. De arts hield zich in de jaren tachtig tot en met 1993 bezig met KID (Kunstmatige Inseminatie Donorsperma) in het ziekenhuis, schrijft de kliniek op de website. Dat de arts dit deed, is gebleken uit diverse ‘matches’ in een aantal commerciële DNA-databanken, aangevuld met een DNA-test van een van de wettige kinderen van de gynaecoloog, zo schrijft het ziekenhuis, mede namens de wettige kinderen van de gynaecoloog en de donorkinderen. Isala

werd eind 2019 benaderd door de ouders van een van de donorkinderen van Wildschut. Daarna is er contact ontstaan tussen Isala en de wettige kinderen en de donorkinderen. De kinderen vinden het belangrijk om met het verhaal naar buiten te komen, zo stellen ze, vanwege ‘de kans op aangeboren afwijkingen bij kinderen uit relaties van halfbroers en -zussen die niet van elkaar weten dat zij dezelfde biologische vader hebben’. Mogelijk zijn er meer kinderen, maar het ziekenhuis heeft in de archieven daarover geen bruikbare informatie kunnen vinden. Deze zaak doet denken aan die van de omstreden vruchtbaarheidsarts Jan Karbaat. Die verwekte met zijn eigen sperma zeker 49 donorkinderen, mogelijk meer.

Brilkaaiman uit Pools spaarbekken gevist

Poolse dierenvangers hebben zondag een brilkaaiman uit een stuwmeertje ten noorden van Wrocław gehaald. Wandelaars hadden het ongeveer 1 meter lange reptiel gespot in het spaarbekken langs de rivier de Oder en waarschuwden de politie. Volgens deskundigen van de plaatselijke dierentuin vormde de krokodilachtige door zijn geringe afmeting geen gevaar voor mensen. De autoriteiten van Wrocław gaven een gespecialiseerd bedrijf opdracht het beest te vangen. Dat lukte uiteindelijk met een groot schepnet,

zei een woordvoerder zondag. De kaaiman is ondergebracht in de dierentuin. Het is onduidelijk hoe het dier in het moerasgebied is terechtgekomen en hoe lang het daar heeft rondgezwommen. Eind augustus werd er in de Oost-Duitse deelstaat Saksen-Anhalt alarm geslagen door mensen die een krokodil hadden gezien in de rivier de Unstrut. Daar werd onmiddellijk over een lengte van 40 kilometer een zwemverbod uitgevaardigd. De uitgebreide zoekactie leverde niets op en werd na anderhalve week gestaakt.

Buckles

By David Gilbert

PHYSICAL MEDIA GIVES AN EXPERIENCE THAT DIGITAL MEDIA CAN'T OFFER!
YOU CAN FEEL IT IN YOUR HANDS! YOU CAN SMELL IT FROM THE PAPER! YOU CAN HEAR IT WHEN TURNING THE PAGES!
PHYSICAL MEDIA ENCAPSULATES THE SENSES!
SO, IN THAT REFERENCE, DIGITAL MEDIA MAKES NO SENSE!
CLEVER, PAUL.

Beetle baily

By Mort Walker

SO, WHAT DO YOU THINK OF MY REPORT, SIR?
I CAN SUMMARIZE IT IN THREE LETTERS
T.M.I.!!

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

ZOE, I THINK IT'S TIME TO--
IF YOU TELL ME TO GET RID OF A SINGLE STUFFED ANIMAL, I WILL SCREAM SO LOUD THAT WINDOWS WILL SHATTER.
IS THAT SO?
I HAVE A BIG MOUTH, AND I'M NOT AFRAID TO USE IT!

Sport

Nipte zege Pichingolo op Souax

WILLEMSTAD — Pichingolo KIA/Nissan won gisteren ook de tweede finalewedstrijd. Souax Gill's Sport Tu y Yo kwam vroeg op een comfortabele voorsprong (5-0), maar wist deze niet te behouden. De kampioensploeg wist de achterstand weg te werken om vervolgens in de laatste inning de buit binnen te halen: 6-5.

De finaleserie tussen Souax en Pichingolo werd in het Buena Vista Ballpark voortgezet. Vanwege Covid-19 en het ingestelde samenscholingsverbod wordt deze zonder publiek gespeeld.

Na de eerste finalewedstrijd zondag met 14-4 te zijn verslagen, leek Souax in de tweede ontmoeting orde op zaken te gaan stellen. De softbalsters van de ploeg die eerste eindigde in de reguliere competitie, gingen in hun allereerste slagbeurt vijf keer over de thuisplaat: 5-0. Met een punt in de tweede inning en drie punten in hun vijfde slagbeurt wisten de softbalsters van Pichingolo de achterstand tot 4-5 in te korten. In de tussentijd was pitcher Arnalda Margaritha hersteld van de slechte start en wist ze de Souax-slagvrouwen de volgende zes innings van scoren af te houden.

In hun laatste slagbeurt wist Pichingolo twee punten te scoren en liet Souax achter met 6-4. Melanny Castro-Arias sloeg hierbij de gouden honkslag die het winnende punt binnen haalde voor de kampioensploeg.

Veteraan-werpster Margaritha claimde haar tweede overwinning in de finale voor Pichingolo. In zeven innings

Op de fotocombinatie boven: de talentvolle pitcher JDah Girigorie kon in de 2e finalewedstrijd haar ploeg Souax niet naar de overwinning leiden tegen Pichingolo. Op de foto onder: een spelmoment met Souax aan slag tegen de veelvouding Curaçaose kampioen.

incasseerde ze vijf punten en vier honkslagen. Ze wist vijf slagvrouwen met drieslag te bedwingen, terwijl ze zeven keer vier wijd noteerde.

De jonge talentvolle pitcher JDah Girigorie leed de nederlaag voor Souax. Ze stond zes punten en elf honkslagen toe aan de Pichingolo-softbalsters. Ze wist zes met drieslag terug naar de dug-out te sturen en gaf een vier wijd.

Evenals in de eerste finalewedstrijd eindigde Julie Kofy met de beste slagcijfers, drie honkslagen in vier slagbeurten. Ze heeft hiermee één punt binnengehaald en twee keer gescoord voor Pichingolo. Na die tweede overwinning is Pichingolo nu nog één zege verwijderd van verlening van de kampioentitel.

Foto's: Edsai Simbo

Souax gaat morgenavond dus proberen de derde finalewedstrijd te winnen. Er wordt een zogenaamd best of five-serie gespeeld, dat inhoudt dat de ploeg die het eerst drie duels wint zich kampioen kroont. De derde ontmoeting in de finaleserie vindt ook in het

Buena Vista Ballpark plaats en vangt om 19.00 uur aan. Vanavond wordt het tweede duel in de serie van promotie- en degradatiewedstrijden gespeeld. Vipers en Dreamgirls spelen om 19.00 uur tegen elkaar in het Sabana Ballpark. Vipers staat 1-0 voor in deze serie.

Anderlecht slaat miljoenenslag

BRUSSEL — Anderlecht kan in financieel opzicht voorlopig vooruit. De Belgische club heeft getalenteerde tiener Jeremy Doku aan de Franse koploper Rennes verkocht. Volgens Belgische en Franse media bedraagt de transfersom ongeveer 26 miljoen euro.

De 18-jarige buitenspeler heeft een contract voor vijf jaar ondertekend bij zijn nieuwe club. Vorige maand debuteerde Doku in de nationale ploeg. Hij is afkomstig uit de jeugdopleiding van Anderlecht. "Doku nu verkopen was geen onderdeel van ons plan, dus ik betreur dat we hem moeten laten gaan", liet topman Karel van Eetvelt weten. "Maar we kregen van Rennes een heel goed bod, een absoluut recordbedrag voor

Anderlecht. In de huidige situatie viel dat niet te weigeren. Met de overeengekomen transfersom kunnen we de financiële gezondheid van de club, stap voor stap, veiligstellen." In Parijs is bekend geworden dat de Braziliaanse middenvelder Rafinha zijn voetballoopbaan voort zet bij Paris Saint-Germain. De bij FC Barcelona opgeleide speler was transfervrij en tekende een contract voor drie jaar bij de Franse voetbalclub. Rafinha (27) genoot zijn opleiding bij Barcelona waar hij in 2011 zijn eerste profcontract tekende. In het seizoen 2013-2014 werd hij al eens uitgeleend aan Celta de Vigo. De afgelopen twee jaar voetbalde Rafinha ook elders op huurbasis: eerst bij Internazionale in Italië, het afgelopen seizoen op

nieuw bij Celta.

Voorts verhuist middenvelder Thomas Partey van Atlético Madrid naar Arsenal. Dat zijn beide clubs op de slotdag van de transferperiode overeengekomen. Met de overgang van de 27-jarige Ghanee is naar verluidt een bedrag van 50 miljoen euro gemoed. Hij speelde 188 duels voor de Spaanse club. De Uruguayaanse internationale Lucas Torreira bewandelt de omgekeerde weg. De middenvelder wordt door de Spaanse club voor een jaar gehuurd van Arsenal. Atlético Madrid nam verder afscheid van de Kroatische internationale Nikola Kalinic. De 32-jarige aanvalverhuist naar Hellas Verona, waar hij een contract voor twee seizoenen ondertekent.

Caicedo pakt ritzege in Giro

ETNA — Jonathan Klever Caicedo (EF Pro Cycling) heeft de derde etappe van de Ronde van Italië gewonnen. De kampioen van Ecuador fietste als snelste tegen de vulkaan de Etna op, waar bovenop de eindstreep lag. João Almeida (Deceuninck-Quick Step) neemt de roze leiderstrui van Filippo Ganna over.

Giovanni Visconti (Vini Zabù) uit Italië kwam als tweede over de streep, gevolgd door de Belg Harm Vanhoucke (Lotto Soudal). De Nederlander Wilco Kelderman (Sun-

web) werd vierde. Geraint Thomas was de grote verliezer. De Brit, een van de topfavorieten voor de eindzege, kwam op ruim tien minuten achterstand op de andere kanshebbers binnen. Thomas moest op 30 kilometer van de streep lossen en zag zijn kansen in de Giro daarmee verdampen.

Ander wielrennieuws komt uit Aigle: Met dank ook aan zijn zege zondag in Luik-Bastenaken-Luik heeft de Sloveen Primoz Roglic de leiding op de wereldranglijst van de internationale wielerbond UCI stevig in handen.

De Sloveen van Jumbo-Visma sloot het wieljaar 2019 af als beste renner van de wereld. Zijn naaste belager bleef zijn landgenoot Tadej Pogacar, de winnaar van de Tour de France.

De Belg Wout van Aert klom een plaatsje en is nu de nummer drie.

Ook Mathieu van der Poel, zaterdag winnaar van de Binckbank Tour, schoof een plaatsje op en staat nu vierde. Dat gingen ten koste van de Deen Jakob Fuglsang, die twee plaatsen zakte. Fuglsang is nu actief in de Giro d'Italia.

Djokovic zonder setverlies door

PARIJS — Novak Djokovic heeft zich zonder setverlies bij de laatste acht geschaard op Roland Garros. De als eerste geplaatste Serviër was in drie sets de Rus Karen Chatsjanov de baas: 6-4, 6-3 en 6-3.

De 33-jarige Djokovic wist zich al voor de veertiende keer te plaatsen voor de kwartfinales. Alleen twaalfvoudig kampioen Rafael Nadal lukte dat ook. De nummer één van de wereld heeft in vier duels pas 25 games verloren; in zijn eerste drie duels telkens vijf en nu tegen Chatsjanov tien. In de kwartfinales neemt Djokovic het op tegen de Spanjaard Pablo Carreño Busta, die de Duitse qualifier Daniel Altmaier in drie sets versloeg: 6-2, 7-5 en 6-2.

Voorts hebben Stefanos Tsitsipas en Andrey Roeblev, outsiders voor de titel, zich ook geplaatst naar de kwartfinales. Ze gaan met elkaar de strijd aan voor een plek in de halve finales. Tsitsipas uit Griekenland ontdeed zich op het Court Philippe Chatrier van de Bulgaar Grigor Dimitrov. Het werd 6-3, 7-6 (9) en 6-2 voor de nummer zes van de wereld. Vooral de tiebreak van de tweede set bleek cruciaal. Daarin liet Dimitrov twee setpunten, en daarmee kansen om de stand in evenwicht te brengen, onbenut. Tsitsipas verzilverde zijn derde setpoint na een misser van Dimitrov. Roeblev had tegelijkertijd op Court Suzanne Lenglen vier sets nodig om zich te ontdoen van de Hongaar Mar-

ton Fucsovics. De Rus won met 6-7 (4), 7-5, 6-4 en 7-6 (3).

Bij de vrouwen heeft de Argentijnse qualifier Nadia Podoroska, de nummer 131 van de wereld, zich inmiddels verrassend geplaatst voor de halve finales. De 23-jarige tennisster was met 6-2 en 6-4 de als derde geplaatste Oekraïense Elina Svitolina de baas. Podoroska, die nooit eerder haar opwachting maakte in het hoofdtoernooi van Roland Garros, heeft nu al acht duels op rij gewonnen in Parijs.

Sofia Kenin heeft zich ten koste van de Française Fiona Ferro verzekerd van een plek in de kwartfinales van Roland Garros. De als vierde geplaatste Amerikaanse kwam na het verlies van de openingsset sterk terug: 2-6, 6-2 en 6-1. Kenin, begin dit jaar winnares van de Australian Open, neemt het voor een plek in de halve eindstrijd op tegen de Amerikaanse Danielle Collins.

Collins heeft voor het eerst in haar loopbaan de kwartfinales bereikt op Roland Garros. De nummer 57 van de wereld was de Tunesische Ons Jabeur, de mondiale nummer 35, in drie sets de baas: 6-4, 4-6 en 6-4.

De 26-jarige Collins had het duel in twee sets kunnen beslissen, maar ze gaf in de tweede set een 3-0 voorsprong uit handen. In de derde set vielen zeven breaks te noteren. Bij 5-4 benutte Collins haar eerste wedstrijd.

Start FFK-project meisjesvoetbal

WILLEMSTAD — De Federashon Futbòl Kòrsou (FFK) verrichtte gistermiddag de officiële kick-off van haar meisjesvoetbalproject. Meisjes tussen de tien en dertien jaar krijgen de kans om onder deskundige begeleiding de voetbalsport te leren. De voetbalbond heeft in dit kader vijftien meisjes geselecteerd in een poging een goede basis te vormen voor het meisjesvoetbal. Ze worden bij het FFK-complex in Brievingag opgevangen, waar ze na school samenkomen, eten en hun huiswerk maken om daarna voetbal te oefenen.

Like us on facebook

Topixs -
Aruba's
First
Multilingual
Magazine

Het 'prikkelraad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

AMIGOE

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
582-4333